

II. del

Rotary Club Ljubljana

Rotary Club Ljubljana je dočakal tridnevno čartersko slovesnost 12. do 14. oktobra leta 1990. Oživljanje predvojnega rotarijstva pa se je pričelo že prej. Koliko poskusov je bilo v desetletjih po drugi svetovni vojni, ni znano, je pa izpričano, da so se sredi 90. let minulega stoletja ideje rotarijstva krepko zasedrale v misli naprednih, socialno usmerjenih, za vse dobro zavzetih ljudi. Ti so znova pognali slovensko rotarijsko kolo. Na kakšen način in s kakšnimi nameni so se lotili podviga, se spominjajo ustanovni člani (razvrščeni po abecednem redu). Z različnih zornih kotov premerjajo ponovni nastanek Rotary Cluba Ljubljana in ocenjujejo njegove dosežke. K vsakemu sodi kratek življenjepisa, ponekod pa je dodan še informativni zapis, ki osvetljuje oziroma dopolnjuje povedano.

Peter Amalietti

Rodil se je 14. marca 1955 v Ljubljani. Po izobrazbi je diplomirani sociolog, vendar ga je življenje zapeljalo v druge poklice. Do 30. leta se je ukvarjal z glasbo in glasbenim novinarstvom, kar ni naključje. Glasba ga je namreč pritegnila že zgodaj, zato se ji je (klavirju in orglam) študijsko posvetil.

Od leta 1987 deluje kot pisatelj, prevajalec, predavatelj, glasbenik, skladatelj in založnik. Ustanovil je lastno založbo, ki je doslej izdala več kot 400 knjig v šestih jezikih, med drugim tudi tri rotarijske publikacije. Prevedel je več kot sto knjig v slovenščino (tudi rotarijske), nekaj pa v srbsčino, hrvaščino in angleščino, in napisal več kot dva ducata knjig, od katerih jih je doslej izšlo 16.

Po letu 2000 izdaja predvsem nekomercialne knjige s področij duhovnosti, sporazumevanja, bojevniških veščin in vojaških strategij, zdravja in samozdravljenja, alternativne zgodovine, kriminologije, permakulture. Zvest ostaja tudi svetovni in slovenski liriki, tako klasični kot sodobni, ter notnim in drugim glasbenim izdajam.

Živi v Ljubljani. Svoj prosti čas že vrsto let posveča daoistični jogi. Ima sina Arama Gustava (33 let), dipl. mikrobiologa, ki živi na Karibih.

Drevo rotarijstva

»V času nastajanja ljubljanskega rotarijskega kluba so se že kazale spremembe družbenega sistema v Sloveniji. Vedel sem, da bo kapitalizem terjal močnejše civilno-družbene institucije in ustanove. Bil sem med pobudniki in ustanovitelji Sklada Primoža Trubarja in KUD France Prešeren. Čas je dokazal, da vse tri ustanove, vključno z Rotary Clubom Ljubljana, še vedno dobro delujejo.

Pri nastajanju Rotary Cluba Ljubljana so pomagali avstrijski in italijanski rotarijci. Interes, da se ustanovi prvi povojni rotarijski klub v Sloveniji, je bil očitno velik in akcija dobro koordinirana. Zdaj mi je jasno, da so se marsikaj dogovorili na drugih mestih in složno podprli idejo ustanovitve.

Sestava članov ljubljanskega kluba je bila drugačna kot v številnih klubih na tujem. Ponekod je bila med ustanovnimi člani vsa velika buržoazija mesta. V Ljubljani pa smo merila nekoliko prikrojili. Večina namreč ni zadostila določilu o premoženju. Izbiralo se je poštene ljudi, ki so bili pripravljeni pomagati. Vsi tisti, ki so bili premožni, namreč niso bili pripravljeni pomagati ali pa so imeli premoženje sumljivega izvora, zato niso postali člani kluba.

Fotografija članov Rotary Cluba Ljubljana iz leta 1996. V prvi vrsti na sredini, med prvim predsednikom kluba Francem Jamškom in predsednikom kluba 1996-1997 Baldomirjem Zajcem, že preminuli član Tone Knez, ki je bil že od leta 1933 član predvojnega RC Ljubljana.

Na prvi sestanek me je povabil Milan Štante, ki ga nisem poznal. Bil je ustanovni član. Sestanek je bil v hotelu Slon, kasneje smo sestanke opravljali v Unionski dvorani, kjer so se sestajali že predvojni rotarijci. Ko sem vstopil v klub, nisem vedel, kaj pomeni biti rotarijec, kaj je sploh rotary. Šele kot član sem spoznal pomembnost tega. Prav tako nisem vedel, da bom moral biti vsak teden navzoč na sestankih. Če bi to vedel, se verjetno ne bi vključil v klub. Vedel pa sem, da so mojega očeta (Marjana Amaličiča, 1923–1988) v 50. ali 60. letih minulega stoletja vabili med ustanovne člane rotarijskega kluba, a je odklonil. Ni mi znano kaj več o tem, ne o razlogih, zakaj ni bil klub ustanovljen že tedaj.

Začetna ekipa Rotary Cluba Ljubljana je bila prizadevna in uspešna. Semena, ki jih je trosila, so padla na plodna tla. Nadaljevali smo tradicijo predvojnega rotarija, prevzeli del njegovega know howa, kar še zlasti velja za predavanja. Predavanja ponujajo srečanja s pomembnimi Slovenci, ki smo jih člani seznanjali z delovanjem rotarija. Predavatelji so nemalokrat bodoči kandidati za člane, je pa v navadi, da imajo predavanje tudi člani sami.

Eden prvih članov je bil Anton Knez, živa vez s slovenskim predvojnim rotarijstvom. Bila sva prijatelja. Večkrat je dejal, da je rotarijstvo predsoba prostožidarstva. Bil je izjemen, tudi ko je imel čez 90 let. Jaz pa sem bil, ko sem vstopil v rotarijstvo, med najmlajšimi člani. Postal sem drugi tajnik. Prvi tajnik kluba je bil Darko Zupanič. Nasledil sem ga; tudi naslednja leta sem bil tajnik ali pa sem uvajal novega tajnika v tajniške posle kluba. Tako je bilo mojih prvih pet let v Rotary Clubu Ljubljana najbolj aktivnih.

Ko sem bil tajnik, sem imel najboljši pregled nad vsem, kar se dogaja v klubu. Tajnik sprejema goste in se z njimi ukvarja, ima pa še kup drugega dela. Z leti so tajniško delo prevzeli drugi. V rotariju se funkcije vrtijo kot kolo. Ko sem zbolel, sem moral spremeniti življenjski slog, tako da mi je onemogočal društveno dejavnost, zato nisem mogel obiskovati sredinih sestankov. Odtlej, tega je že kakih deset let, nisem več aktiven rotarijec.

Spomnim se, da sem se nekoč pritožil, češ da se klub ukvarja le s tistimi, ki so kakorkoli prizadeti. Menil sem, da bi morali poskrbeti tudi za tiste, ki presegajo povprečje, ki izkazujejo presežke. Zaleglo je, saj smo uvedli štipendije za nadarjene. Predlagal sem določene zamisli, nisem pa rotarijstva vključil v svoje delo. Moje delo in narava življenja sta bila drugačna: pisal in izdajal sem knjige. Prav poklic izdajatelja me je pripeljal med rotarijce. V prvem obdobju delovanja v klubu sem prevedel več knjig, povezanih z rotarijstvom, in jih izdal za klubske potrebe. Izdal sem tudi knjigo o čebelah ustanovnega člana Rotary Cluba Ljubljana Mitje Vošnjaka.

Pomembno poslanstvo Rotary Cluba Ljubljana vidim tudi v tem, da so njegovi člani pripomogli k ustanovitvi klubov v drugih mestih. Tako je zraslo močno drevo rotarijstva v Sloveniji. Vse dejavnosti so krepile vezi prijateljstva in prav tako člane ljubljanskega kluba. Za Rotary Club Ljubljana sodim, da je izjemen. Njegova edina slabost je, da v svoje vrste ne sprejema članic.«

Dvakrat pridružen

»Rotary klubu Ljubljana sem se pridružil že v stari Jugoslaviji, okoli leta 1933. Rotary klub Ljubljana je imel že takrat podobno organizacijsko strukturo, kot jo ima danes, v njem pa je bilo 30 do 40 članov. Enkrat na teden smo se sestajali v Srebrni dvorani hotela Union. Imeli smo redne stike z rotarijskimi klubi v tujini, s katerimi smo dobro sodelovali. Kot podpredsednik takratne Kmečke posojilnice sem veliko potoval. In prav dejstvo, da sem rotarijec, mi je precej pomagalo pri navezavi in uspešnosti poslovnih stikov. Tudi v tistih časih je bilo v navadi, da si med svojo službeno potjo v tujini obiskal lokalni rotarijski klub. Tako sem bil nekoč v Stockholmu in prav v hotelu, kjer sem stanoval, je prirejal svoja srečanja tamkajšnji rotary klub. Obiskal sem njihovo srečanje. Jugoslavija je bila takrat še mlada država in zanjo še niso vsi slišali. Zato sem jo na srečanju predstavil, s seboj pa sem imel tudi nekaj razglednic Dalmacije in Bleda. Prav na tem srečanju pa sem srečal tudi direktorja, h kateremu sem bil namenjen, in tako mi je bil prvi stik precej olajšan. Ko je prišel na oblast komunizem, so prepovedali vse mednarodne organizacije, tako da je razpadel tudi takratni rotary. Sem se mu spet pridružil, ko je bil v Ljubljani ponovno ustanovljen leta 1990.«

(Tone Knez, iz publikacije Rotary Club Ljubljana 1995/1996)

Mitja Vošnjak

Rodil se je leta 1923 na Ptujju. Šole je obiskoval v domačem kraju in v Ljubljani, kjer je maturiral na pragu druge svetovne vojne. Leta 1943 je odšel v partizane in deloval v vodstvu mladinskih organizacij. Po končani vojni je bil nekaj časa načelnik uprave LRS za radiodifuzijo. Po letu 1949 je služboval kot diplomat, nazadnje od leta 1969 do 1973 kot veleposlanik v Avstriji. Leta 1974 je postal direktor Centra za biotiko pri Medexu v Ljubljani. Vseskozi se je zanimal za čebelarstvo, lovstvo in kmetijstvo. Te teme je obdeloval v svojih črticah in novelah, pisal pa je tudi romane z vojno tematiko. Veleposlanikovi zapisi so izšli leta 1984. Rotarijem se je pridružil v Rotary Clubu Ljubljana in ostal njegov član do smrti. Umril je sredi avgusta leta 2003.

Živko Bergant

Rodil se je 15. decembra 1943 v Novem mestu. Maturiral je na Gimnaziji Bežigrad, diplomiral, magistriral in doktoriral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani.

Leta 1967 se je zaposlil v PTT-podjetju Ljubljana. Nato je delal v UNIVITU Ljubljana (kot računovodja in kot direktor ekonomsko-finančnega sektorja), zatem v ŽITU Ljubljana (kot pomočnik direktorja za področje financ) ter v SOZD Gorenje Velenje (kot član KPO SOZD za področje financ). Od leta 1984 do 2002 je v ITEO, svetovalni inštitut Ljubljana, svetovalec in vodja področja ekonomike, računovodstva in financ ter senior partner.

Je tudi višji predavatelj na številnih visokih strokovnih šolah v Sloveniji in soustanovitelj Visoke šole za računovodstvo v Ljubljani, kjer je tudi predstojnik Inštituta za poslovodno računovodstvo in nosilec štirih učnih predmetov. Je dolgoletni zunanji sodelavec v organih Zveze ekonomistov Slovenije (trenutno je predsednik nadzornega odbora in član uredniškega odbora Slovenian Business Review) ter Slovenskega inštituta za revizijo. Cenjen je tudi kot predavatelj na številnih seminarjih, simpozijih in posvetovanjih v Sloveniji.

Živko Bergant je pridobil več strokovnih nazivov: pooblaščen revizor; veščak Zveze ekonomistov Slovenije za področji finančna funkcija in informacijski sistem (od leta 1993);

ocenjevalec poslovne odličnosti podjetij (od leta 1996) in preizkušeni poslovni finančnik (Slovenski inštitut za revizijo, od leta 1997).

Njegova bibliografija obsega 221 bibliografskih enot, evidentiranih v sistemu COBISS. Je glavni oblikovalec besedila Kodeksa poslovnofinančnih načel in Kodeksa poklicne etike poslovnega finančnika pri Slovenskem inštitutu za revizijo ter avtor številnih razvojnih in sanacijskih programov, poslovnih načrtov ter strateških načrtov za podjetja v Sloveniji in bivši Jugoslaviji. Bil je in je član nadzornih svetov ter revizijskih komisij v različnih podjetij in finančnih organizacijah v Sloveniji.

Leta 1987 je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem za delo v Zvezi ekonomistov Slovenije in v stroki.

Kot godbenik (igra klarinet) pa je dobil najvišja priznanja za dolgoletno amatersko glasbeno udejstvovanje. Je poročen in oče dveh otrok.

Uspešni začetek

»Ko je nastajal Rotary Club Ljubljana, v Sloveniji še ni bilo pravega vedenja o rotarijstvu nasploh. Četudi vloga kluba še ni bila pojasnjena, razčiščena, smo se zbrali. Dobili smo neke informacije v razmislek in razpravljali v skupini, ki se je izoblikovala. Ti ustanovni sestanki so nakazali smer, v katero naj bi delovali. Ob tem smo se vsi skupaj izobraževali in oblikovali odnos do nove organizacije, v katero smo vstopali. Pričakovanja so bila velika, vladalo je prepričanje, da se dá marsikaj narediti.

Vse to se je dogajalo v času, ki je bil bistveno drugačen od današnjega. Bilo je v času prejšnjega družbenega sistema, ko so bila globalna razmišljanja redka. Četudi smo imeli gospodarski izvoz in socialno naravnano državo, še nismo dajali poudarka bolj človeškemu, etičnemu pogledu na družbo. Čeprav je ta poudarek zdaj znatno večji, je dejansko manj prisoten kot poprej. Takrat je bilo več etičnosti in humanosti, kot je je v današnji družbi, kar nalaga rotarijcem še več nalog in odgovornosti.

Med rotarijce me je povabil Anton Glavan. Ob ustanavljanju kluba nisem bil idealist. Ker sem že poprej deloval v številnih organizacijah in društvih, sem vedel, da se vsako novo društvo najprej spopada samo s seboj, nato z drugimi zadevami. Otroške začetne bolezni nove organizacije smo hitro prebrodili in oblikovali transparentno, kompatibilno skupino. To je bil relativno uspešen začetek. Nad našimi uspehi so bili presenečeni tudi naši avstrijski kolegi - botri Rotary Cluba Ljubljana.

Ko se ozrem nazaj, ne bi nič bistvenega spremenil. Težave, ki smo jih imeli, smo dokaj dobro obvladovali tako znotraj društva kot v okolju, v katerem smo orali ledino. Da je bil začetek pravi, se vidi danes. Če bi narobe začeli, ne bi imeli toliko članstva in ne bi bilo toliko rotarijskih klubov v Sloveniji. Ob tolikšnem številu so postali kriteriji sprejemanja nekoliko manj strogi, kot so bili, ko smo ustanavljali Rotary Club Ljubljana. Tedaj smo bolj gledali tudi na to, da so vključeni člani različnih poklicev. Heterogenost je pri majhnem številu članstva pomembnejša kot pri večjem.

Recesija, v katero smo zašli, se pozna tudi v našem rotarijskem delu. Manj je donatorjev, manj je sponzorjev, kar je normalno za današnji čas. To zahteva določeno krčenje akcij in več naporov za

izvedbo akcij ter večja individualna vlaganja. Zaradi tega rotarijci ne obupamo, četudi ne moremo ugoditi vse večjemu številu prošenj, ki jih dobiva naš klub, in ne izpeljati vseh idej, ki jih imamo.

Tudi večje število prošenj kaže na to, da je postal Rotary Club Ljubljana bolj prepoznaven med ljudmi. Izpeljali smo številne akcije. Najbolj pomembna se mi zdi tista, za katero smo poskrbeli ob ustanovitvi kluba: zagotovili smo dvigalo za invalide v ljubljanski Operi. Ena od akcij, ki se mi zdi simpatična, ne spada pa med humanitarne, je postavitve ure na Ajdovščini. Gre za prispevek h kakovosti okolja, v katerem živimo. Širši skupnosti, kateri je namenjena, se zdi samoumevno, da tam stoji ura.

Rotarijci nismo zavezani samo humanitarnim akcijam, delujemo širše in si prizadevamo za boljše počutje na tem svetu, zase in za druge. Poleg tega se radi družimo. Smo tudi družbena organizacija, resda samo moška, kar pa ne pomeni, da smo seksistično razpoloženi. Preprosto, včasih moramo biti samo v moški družbi, da se lahko pomenimo in sprostimo. Dobro se počutimo tako. Čemu bi kak moški pevski zbor silili, da postane mešani pevski zbor? Podobno je z našim klubom.«

Tomaž Bole

Rodil se je v Ljubljani 3. decembra leta 1951. Njegov oče Janez je bil profesor glasbe in slavistike. Sina je vodil s seboj na pevske vaje. Po očetovem zgledu (tedaj je vodil Slovenski oktet) je Tomaž Bole že v prvem razredu sestavil svoj zborček. Nato se je s starši preselil za Bežigrad, kjer je opravil osnovno šolo in gimnazijo. V tem obdobju je kolesaril, igral namizni tenis in smučal. V Pionirskem domu je spoznaval film in gledališko igro, na glasbeni šoli pa igral flavto, klarinet in klavir. Prebral je goro knjig in se navdušil nad francoščino in jogo, pel v APZ in plesal pri Maroltu. V petem razredu je napisal prvi sonet z akrostihom svoji sošolki, do mature pa skoraj vse pesmi, ki jih je izdal dvanajst let kasneje v svoji prvi pesniški zbirki.

Iskanje pravega študija za življenjski poklic je bilo očitno koristno: osnove ekonomije, prava, germanistike, glasbene teorije, umetnostne zgodovine in organizacije dela so bile odlična podlaga za delo menedžerja v kulturi. Pri štiriindvajsetih se je poročil z Darinko - Gino, kaj kmalu dobil sina Vanjo in službo tajnika Zveze kulturnih organizacij občine Bežigrad ter zmagal na prvi maratonski olimpijadi in streljanju s satiro tednika Mladina.

Čez dve leti je soustanovil Bežigrasjsko galerijo in jo vodil tri leta. Po rojstvu sina Aleša je znova postal tajnik, tedaj v domžalski občini. Delo je opravljal devet let in nato prejadral leto kot organizator v ljubljanskem Pionirskem domu in se hkrati s Slovenijo osamosvojil.

Od tedaj vodi agencijo in založbo Gallus J. Carniolus; je ustanovitelj Gallusovega sklada in soustanovitelj ter glavni tajnik Ustanove Gallus. Vsa ta leta se je posvetil očetovi interpretaciji Gallusovih skladb, promociji skladatelja doma in v svetu z zborom Slovenski madrigalisti – Gallus Singers.

V Rotary clubu Ljubljana je začel delovati, ko je v rotarijstvu prepoznal način življenja, ki ga je živel. Petnajst let je vodil rotarijsko mladinsko dejavnost, najprej v klubu, nato za vse slovenske klube in prejel dve priznanji Paula Harrisa ter častno članstvo v EEMA za izjemen prispevek v mladinski dejavnosti. Od leta 2005 je tudi predsednik Združenja slovenskih ustanov – fundacij.

Mladi ambasadorji

»Bil sem med sodelujočimi na ustanovnem sestanku. Povabil me je Darko Zupanič, ki je sestavil prvo ekipo. Spoznala sva se v Klubu podjetnikov. V tistem obdobju sem bil organizator prireditve v Pionirskem domu in menedžer očetovega zbora Slovenski madrigalisti. Pripravljaj sem projekt Gallus, da bi obeležili 400-letnico Gallusove smrti. To je bil prvi zasebni projekt v kulturi, saj obstoječa zakonodaja tega ni dopuščala. Zato sem videl v idejah podjetništva in rotarijstva nove priložnosti, še toliko bolj, ker sem prej deloval v Zvezi kulturnih organizacij v Domžalah in Ljubljani in sem dobro poznal odnose v društvih. Zazdelo se mi je, da bi na idejah rotarija lahko gradili boljšo družbo, kar je zagotavljala tudi njegova tradicija.

Vseeno pa je bilo ustanavljanje društva Rotary Club Ljubljana za tiste čase drzno. Spominjam se, da so nekatera društva celo prepovedali ali omejili v delovanju. Zato se ne bi čudil, če nas bi tedaj kdo vprašal, kaj da delamo. Ko smo se sestali na iniciativnem sestanku, so bila naša razmišljanja povezana z velikimi pričakovanji. Predvidevali smo, kako se bodo razvijale stvari v naši deželi. Bilo je leta 1989, vedeli smo, kam hočemo. Takrat smo se veliko pogovarjali o politiki. Bila so različna gledanja na prihodnost Slovenije in zanimivi pogovori, še zlasti z Rajkom Pirnatom in Tomažem Kalinom (ki se kasneje nista pridružila članom kluba). Politične teme smo čez čas skrčili in minimalizirali, saj jih rotarijstvo ne vključuje v svoje okvire.

V Rotary Clubu Ljubljana sem bil odgovoren za mladinsko dejavnost, do česar je prišlo po naključju. Spominjam se sestanka, ki ga je vodil predsednik Jamšek. Vprašal me je: »Ali imaš rad mladino?« Pritrdil sem in to je zadostovalo. Določil me je za mladinsko dejavnost v klubu. Poglobil sem se v problematiko in užival v aktivnostih, ko sem spoznal, kako vse skupaj poteka. Malce je bilo to povezano tudi z mojimi mladostnimi željami, saj nisem imel kakih posebnih možnosti za potovanja, četudi sem si želel videti svet. Kot rotarijec, odgovoren za mladinsko dejavnost, sem lahko pomagal mladim, da so uresničili takšne želje.

Po dvajsetih letih se stvari obračajo. Za mladinsko izmenjavo ni več toliko zanimanja. Nekaterim se zdi, da otroci premalo dobijo od tega. Sam se s tem ne strinjam. Rotarijska mladinska dejavnost (oziroma služba) sledi, z nekaj izjemami, spoznavanju različnih kultur. Gre za kratkotrajne izmenjave in celoletne izmenjave ter druge, nove oblike. Teh ne poznam dovolj, saj se zadnjih pet let ne ukvarjam več z mladinsko dejavnostjo.

Eno so poletni tabori, ki se jih udeležujejo mladi in ostanejo v njih od nekaj dni do nekaj tednov. Pred dvajsetimi leti je bilo v Evropi kakih 50 poletnih taborov, vanje so rotarijci pošiljali svoje otroke. Pri nas takšnega tabora ni bilo, in ko smo ga nameravali ustanoviti, zanj ni bilo prijav. Na tujem je še nekaj let po osamosvojitveni vojni v Sloveniji vladal strah, da gre za nevarno območje. Zato smo prvi poletni tabor v Sloveniji organizirali šele leta 1994. Zdaj je v Evropi že več kot 120 poletnih taborov, po svetu pa še veliko več. V njih otroci spoznajo dežele, običaje, ljudi ... , obenem pa so ambasadorji svoje dežele na tujem. Ob spoznavanju razlik se oblikujejo.

Nekaj bojazni pri pošiljanju otrok v poletne tabore je bilo sprva tudi pri nas, zlasti za poletne tabore na primer v Izraelu, Egiptu in še kje. Nekateri sem zelo težko prepričal, da so vpisali svojega otroka, zato sem za »pokušino« najprej poslal svoje otroke, ki so mi opisali svoje vtise.

Nekaj drugega so dolgotrajne – enoletne izmenjave, namenjene sedemnajstletnikom. Mladi so leto dni gostje ene ali več rotarijskih družin na tujem. V tem času večina izgubi leto dni šolanja, vendar pridobi izjemne življenjske izkušnje. Za te izmenjave v Sloveniji skorajda ni prijav.

Vsa mladinska dejavnost sloni na izjemni odgovornosti organizatorjev in družin, ki sprejmejo mlade. Vse otroke, ki smo jih poslali na tuje, smo prej seznanili z vsem potrebnim in jim pojasnili, da je od njih kot mladih ambasadorjev odvisno, kakšen vtis bodo pustili in v kakšni luči bodo predstavili Slovenijo. Zato sem se povezal z bežigradske gimnazijo, ki je elitna. V dogovoru z njo sem našel dijake, ki so se odločili za poletne tabore, četudi niso otroci rotarijcev. Na ta način so se seznanili z rotarijskimi idejami.

Prvih deset let je mladinska dejavnost spadala pod okrilje avstrijskega distrikta. Bil sem med prvimi, ki so se zavzemali, da Slovenija dobi svoj distrikt. Ob desetletnici Rotary Cluba Ljubljana se je mladinska dejavnost »osamosvojila« finančno in organizacijsko, kar je bil velik dosežek.

Izjemen dosežek se kaže tudi v tem, da Rotary Club Ljubljana ni bil edini steber rotarijstva v Sloveniji. Kmalu po njegovem nastanku so začeli delovati še trije takšni stebri: mariborski, blejski in portoroški rotary klub. Vsak je imel svojega botra in svoj koncept. Vsi skupaj smo stopili na pravo pot, po kateri stopamo in naj bi še hodili z mislijo, da rotary ni organizacija, v kateri bi kdo kaj dobil, ampak organizacija, v kateri naj bi tisti, ki ima, bodisi znanje, denar, čas ali kaj drugega, to delil z drugimi.«

»Iskal sem oni dan
časo čistega vina.
V zameno ponudil sem sebe
vsega.
Iskati resnico, iskati pravico;
prebrodil sem pol sveta.
Izmučen, izničen,
naslonjen na jablano
sem zaspal
in pred menoj je
nenadoma
tisti svet vstal,
ki sem ga iskal.
Pa sem v dnu srca si dejal:
Kako bi vse to še komu drugemu dal?«

Tomaž Bole

Mladinska dejavnost – medkulturno poslanstvo

Čeprav je rotarijstvo izvorno ameriško gibanje z vsemi značilnostmi Novega sveta, se je v delu ene od njegovih štirih ključnih služb – v mednarodni službi – izrazilo po evropsko razvila »služba za mladino«, angleško »youth service«. Raznolikost evropskih držav je bila namreč velik izziv za medkulturno povezovanje med evropskimi narodi in državami. Prvo mednarodno mladinsko izmenjavo je organiziral nizozemski klub. Krovno ime za vse dejavnosti te službe se v Sloveniji glasi »mladinska dejavnost«.

Priprave na prve kratkotrajne izmenjave so se začele že kmalu po ustanovitveni slovesnosti RC Ljubljana. Za člane tega kluba je bilo odkrivanje možnosti, ki jih je ponujala rotarijska mladinska

dejavnost, nekaj povsem novega. Nevajeni občutka rotarijskega zaupanja, malo pa tudi v pretirani skrbi za svoje otroke, se prvi slovenski rotarijci kar niso mogli odločiti, da bi svoje sinove in hčere poslali na deset – do dvajsetdnevne poletne počitnice – na mladinski tabor v eni od evropskih držav.

Peter Breznik

Rodil se je 25. junija 1928 v Ljubljani, kjer je končal tudi šolanje. Leta 1956 je postal diplomirani pravnik. Tri leta zatem je opravil odvetniški izpit in bil leta 1960 vpisan v imenik odvetnikov Odvetniške zbornice Slovenije. Vrsto let je sodeloval v raznih organih Odvetniške zbornice Slovenije in bil v letih 1985 do 1989 predsednik te zbornice. Ponovno je uvedel vsakoletna srečanja vseh slovenskih odvetnikov.

Leta 2000 je postal častni član Odvetniške zbornice Slovenije. Od leta 1990 do 2000 je bil član uredniškega odbora revije za pravno teorijo in prakso Pravnik, nekaj časa tudi član izpitne komisije za pravosodni izpit s področja lastninsko pravnih razmerij, obligacijskega prava in civilno procesnega prava, pa član Fakultetnega sveta Pravne fakultete v Ljubljani in član European Consultants Unit E. C. U. – Berater in Europa. Odvetniški poklic je uspešno opravljal 46 let in se decembra 2006 upokojil.

Aktiven je bil tudi na drugih področjih, zlasti na športnem – v košarki. Bil je med začetniki tega športa v Sloveniji in celo športni trener za košarko. Bil je soustanovitelj Košarkarske zveze Slovenije in nekaj časa njen sekretar. Dolga leta je tudi predsedoval Košarkarski zvezi Slovenije in bil dve leti predsednik Košarkarske zveze Jugoslavije. Leta 1985 se je kot vodja košarkarske reprezentance Jugoslavije udeležil olimpijskih iger v Los Angelesu.

Za uspešno delo je prejel razna priznanja jugoslovanske in slovenske košarkarske zveze. Odlikovan je bil tudi z redom dela s srebrnim vencem in redom dela z zlatim vencem ter Bloudkovo plaketo za zasluge pri razvoju slovenske košarke.

Je član Slovenskega etnološkega društva v Ljubljani. Rad zbira etnografske predmete iz kmečkega življenja in ima pomembno zbirko. Je tudi bibliofil.

Veliko zaslug ima za ustanovitev Rotary Cluba Ljubljana, v katerem je od ustanovitve naprej opravljal razne naloge. Od junija 1992 do junija 1993 je bil predsednik Rotary Cluba Ljubljana. Leta 1997 je prejel priznanje Paul Harris Fellow.

Enjoy Rotary

»Z ustanovitvijo samostojne Slovenije so se razmere v družbi bistveno spremenile. Sodil sem, da je delovanje po principih rotarija edino sprejemljivo delovanje v naši družbi. Rotarijstvo sprejema vse, kar je pozitivno, ne glede na politično in versko pripadnost posameznikov. Rotary zbližuje ljudi različnih političnih smeri in s tem prispeva k večjemu sporazumevanju med ljudmi. Na ta način lažje uveljavlja svoje ideje, ki so usmerjene edino v korist vseh državljanov Slovenije.

V Rotary Club Ljubljana me je povabil Boris Lukner. Njegovo delovanje sem poznal že prej in razpolagal z določenim gradivom o tem. Vedel sem, kdo so bili člani predvojnega Rotary Cluba Ljubljana, kar me je prepričalo, da gre za pozitivno organizacijo, ki v Jugoslaviji pred letom 1988 ni bila dovoljena.

Ustanovitev Rotary Cluba Ljubljana je bila pozitivno dejanje. Tudi s tem se je izkazala demokratičnost naše družbe, kar se je še posebej odrazilo na našem čarterju. Udeležilo se ga je izjemno veliko gostov iz raznih držav Evrope in od drugod. Rotary club Ljubljana je v dvajsetih letih dosegel to, kar sem pričakoval, da bo. Po moji presoji je in ostaja njegova osnovna naloga odpirati tista vprašanja, ki so pomembna za družbo in na katera država prevečkrat pozablja.

Ideja za Veliki rotarijski ples (VRP) se mi je porodila, ko je Ljubljana postala glavno mesto Republike Slovenije. Kot prestolnica mora imeti tudi prireditve, ki predstavljajo vrhunec družabnega življenja v mestu. Prireditev mora biti na visoki kulturni ravni in kot taka sama po sebi promovira Ljubljano kot glavno mesto samostojne države. Rotarijske plesne so v Ljubljani organizirali že pred letom 1941. Takrat so bili še drugi družabni plesi in nekaterih sem se udeleževal kot otrok v spremstvu staršev. Plesne in podobne prireditve poznajo tudi drugje. Rotarijstvo je pač druženje tolerantnih ljudi pod geslom Enjoy Rotary. Organiziranje velikega rotarijskega plesa je bilo kolektivno delo članov Rotary Cluba Ljubljana. Pri prvem se je zastavilo vprašanje prostorov. Takrat je bila na voljo le Festivalna dvorana. Za kulturni program je poskrbel Jaka Pucihar s svojim orkestrom, pripeljal je tudi znane izvajalce zabavne glasbe. Prvi udeleženci so se zbrali na povabilo posameznih članov našega kluba.

Kasneje je ljubljanska Festivalna dvorana postala premajhna za naš ples. Ko je bila obnovljena stara Unionska dvorana, smo ga preselili tja, tudi zato, ker so se predvojni rotarijci zbirali v takratnem hotelu Union. Plesom smo že od vsega začetka dodali humanitarno vsebino, zbrana sredstva pa smo namenili za štipendije perspektivnim mladim študentom ali diplomantom, kar še velja. Nobene potrebe ni po vsebinski spremembi te prireditve. Povečuje se število udeležencev, poleg tega je ta ples spodbudil druge sorodne organizacije, da so pričele organizirati podobne plesne. Družabno življenje v Ljubljani je bolj razgibano, ni pa še na ravni, na kakršni naj bi bilo, kar je razumljivo. Za vsako spremembo, zlasti vsebinsko, je potreben čas.«

Kaj je toleranca?

»Zahvaljujoč mojima predhodnikoma Francu Jamšku in Antonu Glavanu mi je bil prevzem predsedniške dolžnosti kluba olajšan, saj je klub že bil dobro organiziran. Vodilo za delo mi je bil moto predsednika Rotary International Clifforda Dothermana 'Resnična sreča je v pomoči drugim' in moto guvernerja distrikta 1910 dr. Ernesta Rudolfa Ragga (+ marca 1995) 'Resnica in toleranca'. Kdor prizna dejstvo, da obstajajo različne vrste resnic z različnimi pomeni, ve, kaj je to toleranca. Seveda pa toleranca do netolerance ni več toleranca. Vse to se je odrazilo v služenju in prijateljstvu, kar je bila bistvena vsebina delovanja kluba in kar vse smo uresničili v tedenskih srečanjih s predavanji in izmenjavo mnenj, s humanitarnimi akcijami za pomoč beguncem in prizadetim otrokom, s srečanji in izmenjavo mladih iz raznih držav, podelitvijo nagrade v obliki štipendije mladim talentom, razpisom nagrade uspešnim učiteljem mentorjem, s soorganiziranjem novih rotary klubov v Republiki Sloveniji, organizacijo humanitarnih in družabnih prireditev, z obiski rotary klubov v drugih državah in s sprejemanjem gostov – članov rotary klubov in drugih pomembnih osebnosti iz drugih držav ali iz Republike Slovenije.«

(iz poročila Petra Breznika o delu v rotarijskem letu 1992-1993)

Anton (Tone) Glavan

Rodil se je 30. decembra 1944 v Ljubljani. Po končani osemletki in gimnaziji je šolanje nadaljeval na Ekonomski fakulteti in ga končal v obdobju 1972–76 z magisterijem iz poslovno organizacijskih znanosti.

Njegova poslovna pot se je pričela leta 1969 v Metalki. V naslednjih letih je večkrat zamenjal delovna mesta: za Metalko je prišlo Žito, za njim Black & Decker, Krka in Iteo. Jeseni leta 1989 je ustanovil lastno podjetje Anga s sedežem v Ljubljani, v katerem je še vedno zaposlen kot direktor in večinski lastnik. Je poročen, z ženo Marušo imata hčeri Karin in Anjo.

Rotarijskemu gibanju se je pridružil jeseni leta 1989 in prevzel odgovorne naloge kot vodja organizacijskega odbora za čarter, kot drugi predsednik in nato kot zakladnik, v letih 2004 in 2005 je bil asistent guvernerja. Do leta 2000 je bil direktni in indirektni boter osmim novim slovenskim klubom (Portorož, Maribor, Novo mesto, Idrija, Ptuj ...). Za svoje delo v rotariju je že trikrat prejel priznanje Paul Harris Fellow.

Lik rotarijca

»Leta 1984 se je začelo ponovno oživljanje rotarijstva v Sloveniji po zaslugi stikov med izseljencem Rajkom Bukovcem in profesorjem Fedorjem Pečakom. V njihovem ozadju je tlela želja po ustanovitvi prvega rotarijskega kluba v tedanji Jugoslaviji. Obstaja dokument, v katerem je kanadski predsednik osebno čestital rotarijskemu klubu v St. Catharines za prizadevanja, ki naj bi vodila do ponovne oživitve rotarijskega kluba v Ljubljani.

Rajko Bukovec in potencialni boter ljubljanskega kluba Günter Perner iz Rotary cluba Gradec sta sredi osemdesetih let minulega skušala dokazati, da je Jugoslavija že tako razdeljena in demokracija v Sloveniji tako razvita, da bi lahko ustanovili klub v Ljubljani. Zato smo v Rotary International poslali mnenje republiškega sekretariata za zunanje zadeve, da je Slovenija samostojna pri ustanavljanju društev. Takrat je bil predsednik predsedstva dr. Janez Drnovšek, ki se je pisno obrnil na Rotary International in potrdil, da Slovenija podpira ustanovitev rotarijskega kluba v Ljubljani.

Rotarijski klub se vedno ustanovi v glavnem mestu države. V Beogradu tedaj še niso imeli kluba. Vse od prepovedi rotarijstva v Jugoslaviji na začetku druge svetovne vojne se ti klubi niso pojavili. Obstaja nekaj dokazov, da so se razni srbski lobiji zavzemali za ustanovitev kluba v Beogradu in skušali priti do njega preko rotarijcev v tujini. Vendar niso uspeli, niso pa pokazali kakega posebnega nasprotovanja ustanovitvi rotarijskega kluba v Ljubljani. Ta je predstavljal nadaljevanje predvojne tradicije in vključevanja v mednarodno življenje na področju civilne družbe.

Izbira botra je potekala s premislekom. V Rotary International so vedeli za napetost med Koroško in Slovenijo, zato so strateško izbrali klub iz Gradca in ne iz Celovca, kar ni bilo po volji nekaterim avstrijskim rotarijskim klubom. Eden izmed bivših guvernerjev iz Beljaka je zato vložil veliko naporov v ustanovitev rotarijskega kluba na Bledu. Do njegove ustanovitve je prišlo za ustanovitvijo Rotary Cluba Ljubljana.

Ustanovni skupini sem se pridružil decembra 1989, ker me je zanimalo delo civilne družbe, ki razmišlja drugače, kot se je razmišljalo v poslovnem svetu, v katerem sem deloval. Poleg tega se mi je leta 1979 rodil otrok, ki je bil drugačen, kar me je napeljalo na drugačno dojetanje sveta.

Eno z drugim me je povezalo z rotarijstvom, s katerim me je seznanil Franc Jamšek. Bila sva osebna prijatelja. Imenovan je bil za bodočega predsednika kluba, jaz pa za predsednika organizacijskega komiteja za ustanovni čarter.

Ko je klub začel delovati, se je Slovenija osamosvojila, kar je povzročilo kolaps gospodarstva. Začele so se balkanske vojne in potegnile za seboj naše delovanje. Usmerili smo jih v splošne humanitarne akcije – pomoči potrebnim smo pošiljali oblačila, zdravila in vse drugo, kar smo zanje zbrali sami oziroma kar so zbrali drugje, mi pa smo sodelovali pri pošiljanju. Zadnje čase namenjamo več pomoč mladim: za šolanje, počitnice, razne dejavnosti in podobno. Pridobil sem veliko prijateljev. Z mladostnimi prijatelji se le redko srečujem, medtem ko se s prijatelji rotarijci pogovarjam, če že ne srečujem redno, enkrat tedensko. Prijatelje imam po vsem svetu, kamor pridem, spoznam nove. Povezuje nas enotno mišljenje. Lik rotarijca je jasen in prepoznaven po vsem svetu: to je človek, ki ima določen ugled v svojem okolju, ki pusti v svojem delu pozitivno sled in je sposoben organizirati kaj dobrega za mlade in pomoči potrebne.

Medsebojno sporazumevanje članov in učenje drug od drugega predstavljata pomembno dejavnost našega kluba od vsega začetka. Na vsakem srečanju smo načeli neko temo in se ob njej razgovorili, izmenjali smo poglede in se marsikaj naučili. Več kot 30 članov kluba predstavlja več kot 30 različnih poklicev. V pogovorih se izkristalizirajo različna mnenja, denimo o zdravstveni politiki - gospodarstvenik nanjo gleda drugače kot šolnik ali kulturnik, podjetnik ali kmet ... Vse od začetka sem član Rotary Cluba Ljubljana. S pogovori in klubskim delovanjem sem osebno veliko pridobil, ogromno sem se naučil od kolegov, ki so vsak na svojem področju ugledni strokovnjaki.

Odkar sem član Rotay Cluba Ljubljana, opažam nekatere razlike. V prvih letih so imeli rotarijski klubi ugled nekakšne skrivne organizacije. Nekateri so se bali pristopiti med rotarijce, ne zaradi denarja, ampak zaradi kvazi »škode«, ki bi jo nemara občutili v poslih prav zaradi te skrivnostnosti. Pozneje, ko so bile akcije predstavljene javnosti in so odmevale, denimo Miklavževi večeri, je bilo ob vključevanju manj pomišljanj, še toliko manj jih je bilo, ko so se širile naše akcije in dobivale mednarodne razsežnosti. Gledanje na rotarijstvo se je počasi spreminjalo.

So tudi takšni, ki se vključijo v rotarijski klub, da bi kaj pridobili. Ti izstopijo, ko ugotovijo, da je treba v rotariju dati sebe, ne v denarnem smislu, ampak svojo prisotnost, aktivnost in pozitivno energijo. Pravi rotarijec kaj hitro pokaže svoje prijateljstvo in razumevanje tako v svojem klubu kot v mednarodnem krogu ter pomaga pomoči potrebnim.

Po letu 2005 se je rotarijstvo v Sloveniji začelo intenivneje razvijati, po moji oceni malo premalo selekcionirano. Zato so nekateri člani razočarani, ko stopijo v vrste rotarijcev ljudje z drugačnimi vrednotami. Res pa je, da se je v tem času svet precej spremenil, mlajša generacija je drugačnega mišljenja.«

Nova funkcija

Asistent guvernerja je bila nova funkcija, vpeljana leta 1998. Uvedli so jo, da bi razbremenili guvernerja. Zaradi tega so nastali poddistrikti, tudi poddistrikt Slovenija. Za vsak poddistrikt je bil imenovan asistent guvernerja. Asistent koordinira aktivnosti rotarijskih klubov na svojem območju skupaj z guvernerjem. Sodelovanje med klubi je pomembno, vključuje tako delovanje kluba samega kot pomoč pri delovanju novih klubov in ustanavljanju novih klubov, izobraževanju

novih rotarijcev ter seznanjanju s principi rotarijstva. V njegovi domeni je še skrb za informacije, ki zadevajo izobraževanje nečlanstva o tem, da rotary ni humanitarna organizacija, ampak tako imenovana servis organization, ki pomaga mladim in pomoči potrebnim, spodbuja prijateljstvo, predstavlja način življenja itd.

(pojasnilo Antona Glavana)

Franc Hočevar

Rodil se je 4. julija 1946 v Gorenjih Jesenicah. Osnovno šolo je obiskoval v Mokronogu, srednjo zobotehniško šolo v Ljubljani. Šolanje je nadaljeval na Pedagoški akademiji, kjer je leta 1968 diplomiral. Sledilo je šolanje v Zagrebu na Visoki defektološki šoli, ki jo je končal leta 1973. Odločil se je še za študij na Ekonomski fakulteti in diplomiral leta 1992, opravil je tudi specializacijo s področja menedžmenta. Študij je sklenil z magisterijem na Ekonomski fakulteti leta 1996.

Že med šolanjem je prevzel nekatere pomembne naloge in funkcije: od leta 1970 do 1973 je v predsedstvu Zveze mladine Slovenije vodil študijsko raziskovalni center in center mladinskih klubov, od leta 1978 do 1984 je bil namestnik predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo. Od leta 1984 do 2004 je bil direktor Inštituta za rehabilitacijo v Ljubljani.

Od leta 1999 do 2002 je bil tudi svetovalec predsednika Republike Slovenije Milana Kučana. V letih 2004 in 2005 je bil generalni direktor Kliničnega centra v Ljubljani in v letih 2005 do 2007 svetovalec direktorja Inštituta za rehabilitacijo.

Ob koncu leta 2007 ga je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Turk imenoval za svetovalca za zdravstveno in socialno varstvo ter humanitarna vprašanja.

Sočasno je predaval, v letih 1974 do 1984 na Višji šoli za socialno delo, od leta 2001 na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze Maribor, od leta 2005 pa na Šoli za direktorje v socialnem varstvu. Aktiven je tudi na drugih področjih, še zlasti v Rotary Clubu Ljubljana.

Živi v Ljubljani. Je poročen in ima dva sinova, 40-letnega Grego in 37-letnega Matjaža, ter tri vnukinje in enega vnuka.

Ob pravem času

»Spominjam se časa, ko je nastajal Rotary Club Ljubljana, in razpoloženja, ki je tedaj zajelo Slovenijo. Čas je bil dinamičen. Kazali so se že znaki podjetniškega duha in liberalizma, ki sta vključevala prepričanje, da morajo ljudje poskrbeti sami zase. Pojavljal se je elitizem druge vrste, v zraku je visela diferenciacija ljudi po zunanjih znakih.

Rotary Club Ljubljana je nastal ob pravem času. Težko rečem, kako je tedanja družba gledala na njegovo ustanovitev. Rotary je vselej videl praznine, sistemske vrzeli v družbi. Z javnimi akcijami jih je skušal zapolniti in to še vedno počne. Lahko pa rečem, da me je misel, da bom postal član rotarijskega kluba, navdajala s ponosom in častjo. Preden sem postal rotarijec, sem deloval na področjih, povezanih s socialo in humanizmom, še zlasti na Inštitutu za rehabilitacijo invalidov. Verjetno je bil to razlog, da so me povabili med ustanovitelje. Ko sem prejel vabilo, še nisem imel jasne predstave o rotarijstvu, zdelo se mi je fino, da so se spomnili name.

Šele čez čas sem doumel, da je rotary družba ljudi, ki so pripravljeni narediti nekaj za drugega, za dobro ljudi in za to ne pričakujejo ničesar. Zame to ni terjalo spremembe miselnosti, saj sem v tem smislu deloval že poprej. Tudi kakšnega dodatnega razvoja socialnih transferjev nisem potreboval.

Kot zakladnik Rotary Cluba Ljubljana skrbim za pravilnost poslovanja z denarjem, ki ga ima naš klub. Dela z denarjem se večina otepa, zato sprva ni bilo kandidata za zakladnika. Le kdo bi se hotel dati davčni upravi v zobe, ukvarjati se z računovodskimi posli ... Zdaj imamo računovodjo, vendar to ne zmanjša odgovornosti za finančno upravljanje. Finančne odločitve sprejema upravni odbor, zakladnik pa poskrbi za uresničevanje.

Ni nujno, da je vsak, ki je član rotary kluba, bogat. Mora pa poravnati svoje obveznosti in članarino. Včasih znese to tudi tisoč in več evrov na leto. Ne gre zgolj za to, da nekaj daš v materialnem smislu, več od denarja je vreden izvedbeni menedžment. Naj navedem primer: odločili smo se, da zbrani denar namenimo otrokom, ki v šolah niso mogli plačevati malice in šole v naravi. V dogovoru z ravnateljci šol smo iskali upravičence do pomoči. Veliko stvari je bilo treba organizirati in opraviti, da je bila akcija uspešno izpeljana. Za to je moral nekdo žrtvovati sto in več delovnih ur. To je bil njegov prispevek, vreden več kot denar, ki bi ga namenil za akcijo.

Rotary daje priložnost, da z akcijami pridobiš nove prijatelje, tovariše in pomagaš drugim. Pred 20 leti beseda tovariš ni imela istega pomena kot sedaj. Šlo je za naveze in spontano sodelovanje. Nikogar ni treba prepričevati v pomembnost akcije. Gre za izdelane standarde, ki se prekrivajo z osebnimi prepričanji članov, in za ljudi, ki puščajo pozitivne sledi in se ne obremenjujejo z naslovi. Doktrina rotarija je v odprtosti do novih vsebin in tem solidarnosti in humanosti na višji ravni. Vsak dá nekaj, naredi nekaj, in tako izpeljemo akcije. Ogromno akcij, velikih in majhnih, je bilo uresničenih v minulih letih.

Delo v rotarijskem klubu mi daje zadovoljstvo. Védenje, da opravljaš dobro delo, ustvarja boljše počutje in krepi samopotrjevanje. Tega se ne da naučiti, to moraš izkusiti. Ko izkusiš, veš, da temelji rotary na zaupanju. Ta medsebojna zaupljivost in zaupanje odpirata obilo možnosti. Če nekomu zaupaš, da te ne bo prinesel okoli, z njim lažje sodeluješ kot z nekom, ki ni deležen tega zaupanja. Zaupanje rotarijca do rotarijca je dobro izhodišče za poslovno sodelovanje. Prav zato, ker nekateri ne zaslužijo tega zaupanja, niso sprejeti v rotary klub. Če si sam pomagal držati vrečo slabim dejanjem, kršitvam zakonov ali če si koruptiven, ti ni mesta med rotarijci. Vsak mora zato sam pogledati v ogledalo, vsakega posameznika pa si dobro ogledajo vsi člani, preden ga sprejmejo medse.«

Jubilejno kolesarjenje

»Najpomembnejši dogodek v lanskem letu (2000) je bil za rotarijce RC Ljubljana gotovo 10. obletnica kluba, ki je najstarejši v Sloveniji in ki je obudil rotarijsko dejavnost izpred 70 let, ko je bil na ozemlju Slovenije ustanovljen prvi RC v Mariboru. Posamezni člani so to jubilejno obletnico počastili na različne načine. Franc Hočevar je v ta namen prekolesaril Slovenijo po najdaljši razdalji v dolžini 400 km v dobrih dveh dneh. Sicer redno kolesari, na ta način pa je hotel počastiti jubilej kluba in spodbuditi tudi druge h kolesarjenju.«

(povzeto iz glasila Rotarijec, januar 2001)

Franc Jamšek

Rodil se je 9. februarja 1949 v Ljubljani. Po končani bežigrasjski gimnaziji se je odločil za študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in ga končal. Prvo službo je opravljal v Lesnini, deloval je na področju organizacije in informatike. Nato je deloval kot direktor sektorja v gradbenem podjetju, od tam je prešel v Zavod za družbeno planiranje Socialistične republike Slovenije (sedaj UMAR). Najprej je bil namestnik generalnega direktorja in nato vse do leta 1990 generalni direktor. V tem obdobju se je posvečal predvsem informatiki in vključevanju znanosti v razvojne vizije Slovenije. Pod njegovim vodstvom sta nastala zadnji dolgoročni in srednjeročni plan slovenskega razvoja. V tem desetletju se je aktivno zavzemal za uvajanje marketinga v slovenska podjetja in za institucionalni razvoj podjetništva.

V letu 1990 je dozorela tudi njegova podjetniška ideja. Ustanovil je svetovalno podjetje Profil, v katerem je delal kot direktor. Leta 1994 je magistriral na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V zadnjih dvajsetih letih je objavil veliko strokovnih in poljubnih člankov s področja svetovanja in kadrovanja. Za svoje delo je prejel več priznanj, tudi priznanje GZS za dosežke v gospodarstvu leta 2006. Po upokojitvi deluje kot prokurist v družbi Profil.

Z rotarijskim gibanjem se je spoznal leta 1989. Bil je ustanovni predsednik Rotary Cluba Ljubljana. V času osamosvajanja Slovenije je odigral pomembno vlogo pri obveščanju rotarijcev v sosednjih državah o dogodkih v Sloveniji, saj je pojasnjeval slovenski pogled na te dogodke. Kasneje, ko je prišlo da vojne na Hrvaškem, je pripomogel k zbiranju in organiziranju humanitarne pomoči beguncem v sodelovanju z RC iz Italije in Avstrije. Za svoje delo v RC Ljubljana je prejel odlikovanje Paul Harris Fellow.

Veliko je sodeloval z novonastajajočimi klubi v Sloveniji in tujini. Rotarijska načela aktivno propagira v zasebnem življenju in v strokovnem delu, predvsem pri uporabi metode dobronamernih vprašanj v treniranju menedžerjev (Appreciative Inquiry Coaching).

Bistvo je v različnosti

»V Sloveniji smo prišli do prvih stikov z rotarijstvom preko izseljencev. To velja za Rajka Bukovca in Vladimirja Ovco, ki sta širila ideje prek Cirila Smrkolja in zelo komunikativnega podjetnika Borisa Luknerja še na druge: na Darka Zupaniča, ki je bil eden od ustanoviteljev Kluba podjetnikov, in name, ki sem bil tedaj direktor Zavoda za družbeno planiranje, star okoli 40 let, poln energije in odločnosti. Ideje rotarijstva so se mi zdele zanimive, saj so vključevale podjetništvo, poštenost, humanost in dober namen.

Tako so slovenski izseljenci postali ena od vezi z rotarijstvom, druga se je razvila ob sodelovanju Rajka Bukovca in prof. Fedorja Pečaka pri organiziranju pomoči Domu invalidne mladine v Kamniku. Oboje je vodilo k iskanju poti za ustanovitev Rotary Cluba v Ljubljani. Ker sem bil ugleden visok državni funkcionar, ni mogel nihče začutiti v rotarijstvu kakega mazaštva, desničarstva ali prostozidarstva. Bil sem dejansko pravi za uveljavljanje rotarijstva na Slovenskem in tudi dovolj prismuknjen, da sem se tega lotil. Pridružili so se mi Borut Lukman, Fedor Pečak, Peter Breznik, Tone Glavan in nekateri drugi. Oblikovali smo dokaj stabilno ekipo, ki se je lotila dela.

Ustanovitev kluba v Ljubljani so spremljale nekatere težave. Treba je bilo razrešiti vprašanje, kako registrirati društvo po slovenskih zakonih in zadostiti vsem pravilom Rotary Internationala v zvezi z novoustanovljenimi klubi. Po teh pravilih bi moral nastati prvi klub v Beogradu in ne v Ljubljani. Tu so se močno angažirali Vladimir Ovca, Rajko Bukovec in Janez Hlebanja. Pojasnjevali so in

dopovedovali, da je Slovenija ena od jugoslovanskih republik in Ljubljana njeno glavno mesto. Glede na položaj, ki sem ga imel, sta mi Cvetka Selšek in Janez Bohorič dala izjavo z žigom, da je Ljubljana glavno mesto Slovenije, ki smo jo prenesli vodstvu Rotary International in ga prepričali, da se ustanovi rotary klub v Ljubljani.

V tem nastajanju Rotary Cluba Ljubljana je pomembno vlogo odigral tudi Rotary Club iz Gradca, ker je bil za razvoj našega kluba odgovoren Günther Perner, tedaj vplivni direktor Narodne banke Avstrija. Dobro sva se razumela, zame je bil izjemen mentor. Graški klub je bil starejši, staromoden, rigiden, zato se je nekaj tega nalezel tudi naš klub. Ko smo ustanavljali klub, sem povabil tudi prejšnjega rotarijca Antona Kneza. Veseli smo bili izkušenj, ki jih je imel, in priporočil, vendar smo delo zastavili na novo, ker so bile potrebe in razmere v družbi drugačne.

Ker je bila ekipa prijetna, delovna, zagnana, smo uspešno začeli. Redno smo prihajali na klubske sestanke, akcij smo se lotevali z velikimi pričakovanji in ambicijami glede na razvoj, ki je sledil. V času osamosvojitve so bili nadvse pomembni naši stiki s tujimi klubi, veliko tujcev se je namreč zanimalo za naše delo in dogajanje v Sloveniji. Imeli smo ogromno obiskov. Tudi mi smo hodili v tujino, bili smo priče ustanovitvi Rotary Cluba v Budimpešti, prvega, ki je nastal v Vzhodni Evropi. Tam smo napovedali, da bo ustanovljen rotary klub tudi v Ljubljani.

Če gledam v preteklost, so bili to popolnoma drugačni časi, drugačna atmosfera. Pojavljali so se zametki podjetništva, vladalo je veliko pričakovanje, kako se bo družba spremenila v dobro državljanov. Optimizem je spremljal družbeno preobrazbo, v njej smo videli pomembno vlogo rotarijca kot člena civilne družbe, ki bo kazal na tisto, kar naj bi spremenili, denimo odstranili grajene ovire v parterju Ljubljane za invalide in še marsikaj drugega.

Če gre deželi slabo, je rotary še bolj pomemben in potreben, da opozarja na dobrodelnost, na pomoči potrebne, na probleme družbe, četudi jih ne more rešiti. Ob tem nastaja manjši problem, saj je rotary nepolitična organizacija. Sprejemanje določenih stališč bi lahko razumeli kot politično opredeljevanje. Meja med politiko in nepolitiko je zelo tanka. V rotarijstvu smo od vsega začetka ljudje različnih političnih opredelitev. Rotarijec ne more reči: kritiziral bom domače politike, četudi bi jih lahko. Bistvo je v njegovem delovanju, delovati mora z zgledom.

Naše akcije niso kritika, so opozorilo, da marsikaj še ni dovolj dobro in prav urejeno. Veliko dejavnosti smo izpeljali. Ob njih smo presojali tudi aktivnost vsakega člana. Nisem zasledil, da bi tisti iz rotarijskih vrst, ki delujejo v vidnih vladnih službah, prišli v navzkrižje z rotarijskimi pravili. Rotarijstvo je zanimivo po tem, da vključuje ljudi različnih opredelitev. Ni nujno, da soglašajo o vsem; bistvo je v različnosti, v izmenjavi mnenj, v spoštovanju idej drugega. Ob tem se veliko naučiš in ne trdiš več, da so le tvoja stališča prava. Tako se je rotarijstvo izkazalo tudi kot povezovalni člen v tej naši spolitizirani Sloveniji.

Rotarijstvo uči, da daješ, pomagaš. Dokler tega ne poskusiš, ne veš, kaj to pomeni. Na tujem sem srečal zelo bogate ljudi, rotarijce, nadvse skromne v obnašanju in ravnanju. Ti ne dajejo z veliko žlico, včasih se mi je celo zazdelo, da dajejo premalo. Potem sem doumel, kako različno vrednotimo pomoč. Denar ima v tujini drugačno veljavo, višjo ceno, prav tako pomoč veliko več pomeni tistemu, ki jo dobi. Odnos do denarja je spoštljivejši. Nekaterim pri nas se zdi pomoč samoumevna, kot da imajo pravico do nje, da jim pripada. Naj dajo bogati, menijo, saj imajo, naj bodo veseli, da vzamemo!

Slovinci smo svojevrsten narod, malo izkrivljen, kar se vidi tudi iz nekaterih prošenj, ki jih dobiva naš klub. V Sloveniji ni nič dovolj dobro, le na tujem. Toda teh prošenj je bolj malo, v večini gre za realne prošnje, za potrebe, socialne stiske, ki prosilce napeljejo, da se obrnejo k nam po pomoč. Člani temeljito pregledamo in pretehtamo zadeve. Ne dogaja se, da bi delili pomoč kar »jaz tebi, ti meni«. Če bi zasledili kaj takega, bi se odzvali in celo koga izključili. V klubu nismo socialno šibki in nimamo tovrstnih potreb po pomoči. Tudi za afirmacijo ne gre, gre za idejo delati dobro.

V času recesije bo število prošenj naraščalo, kar se že nekoliko čuti. Ne smemo pa pozabiti, da se je v Sloveniji rotarijstvo hudo razraslo, še preveč. Zdaj je že več kot 40 klubov. Prošnje romajo na različne naslove, ljudje trkajo na več vrat. Pomoč je bolj razpršena, a zato ni nič manjša, nasprotno, deležnih je je vse več Slovencev. Klubi smo zelo svobodni v delovanju, pobude prihajajo od vsepovsod, tudi iz tujih klubov. Naš klub ima veliko stikov in izmenjav s kluboma v Celovcu in Trstu, srečujemo se pri enih in pri drugih in se vključujemo v mednarodno delovanje.

Ko govorim o Rotary Clubu Ljubljana, moram reči, da gre za izjemne ljudi, priznam pa, da smo se nekateri že malce utrudili. Danes ne premorem več tiste energije kot pred 20 leti. Zlahka pa zatrdim, da smo veliko naredili, kajti nobene naloge nismo obšli. Edini očitek bi si zaslužili, ko gre za stališča na določeno temo. V ta namen bi lahko organizirali kako konferenco, a je nismo. Bojim pa se, da bi tudi pri tem naleteli na slovensko politično diferenciranost, ki vidi v vsem le črno-belo. Ob tako pisani družčini v Rotary clubu Ljubljana bi težko dosegli konsenz pri katerem koli stališču. Je pa prav, da sedimo za isto mizo tudi politični nasprotniki.«

Čast in odgovornost

»Naš klub želi postati most med rotarijci (še posebno tistimi slovenskega rodu) z vsega sveta in našo deželo, želi utrditi verigo sodelovanja in možnosti služenja humanitarnim namenom in gospodarstvu. Naše delovanje je usmerjeno v spreminjanje skupnosti v skupnost, v kateri se bodo hendikepirani dobro počutili.

Ponosni smo, da smo prvi rotary klub v Ljubljani, Sloveniji in Jugoslaviji. To poleg prestiža prinaša tudi veliko odgovornost za ustanavljanje novih rotary klubov (Nova Gorica, Maribor, Idrija . . .) in razvoj sodelovanja med rotary klubi v naši deželi.«

(Iz otvoritvenega govora predsednika RC Ljubljana, Franca Jamška, Ljubljana, 21. september 1990)

Boris Lukner

Rodil se je leta 1929. Po končani osnovni šoli in klasični gimnaziji se je ekonomsko izobrazil, četudi ga je bolj mikala finančna stroka. Prvo zaposlitev je dobil v zveznem ministrstvu za težko industrijo v Beogradu, delal je kot planer v državnem sistemu planiranja, nato ga je ministrstvo za gospodarstvo delegiralo za vodjo računovodskega centra, ki je vodil finančne knjige za 36 različnih srednjih in malih podjetij.

Tretjo zaposlitev si je izbral sam: zaposlil se je v velikem beograjskem uvožno-izvoznem podjetju in postal direktor predstavništva za Slovenijo v Ljubljani. Tedaj se je dodobra seznanil z delovanjem zunanje trgovine. Netržne gospodarske razmere v takratni Jugoslaviji, s katerimi se ni mogel sprijazniti, pa so ga vodile na tuje.

V Nemčiji se je najprej zaposlil kot praktikant v velikem koncernu Thyssen in si nabiral izkušnje v vsakem od sektorjev, najdlje v komercialnem in zunanji trgovini. Nato se je zaposlil v kemični in farmacevtski branži, kjer je ostal kar 21 let. Poleg Nemčije je delal v Franciji, Švici, Avstriji in Grčiji ter občasno v Jugoslaviji. Ukvarjal se je predvsem s svetovanjem na področju zunanje trgovine ter z organizacijo sistemov in investicij. Zgradil je dve tovarni: kemično s polno sintezo v Sloveniji in moderno farmacevtsko v Grčiji. Kar 18 let je svetoval velikemu koncernu iz Hamburga in predvsem farmacevtski družbi iz Švice, ki se je ukvarjala z razvojem in raziskavami novih zdravil in njihovim patentiranjem.

Je poročen in ima štiri hčere iz dveh zakonov. Vse so akademsko izobražene in uspešno zaposlene. Ima tri vnuke in eno vnukinjo, od katerih dva že študirata, dva pa obiskujeta osnovno šolo. Je že več let upokojen.

Kot nadvse prizadeven rotarijec je prejel priznanje Paul Harris Fallow, podelil mu ga je RC Interlagos iz Sao Paula, postal pa je tudi častni član Rotary kluba Domžale.

Morala in politika

»Z idejami rotarijstva me je seznanil Vladimir Ovca še v osemdesetih letih, takratni predsednik enega od rotarijskih klubov v Sao Paulu. Spoznala sva se, ko je imel 19 let, in sva prijateljevala vse do njegove smrti. Zato rad pravim, da se je ideja o ustanovitvi ljubljanskega rotary kluba rodila v Braziliji (kar je moje osebno mnenje, verzij pa je več). Takrat nam v Jugoslaviji in Sloveniji še ni bilo povsem jasno, kaj sploh je rotarijstvo. Osebno me je zelo zanimalo. Ker sem veliko potoval, sem hitro spoznal, kako ti klubi delujejo v raznih državah. Že takrat sem se odločil postati rotarijec, saj sem takoj sprejel pravila in ideje rotarijstva in z njimi soglašal.

Večkrat sem že dejal, da bomo pri nas šele čez mnogo let spoznali, kaj je pravo rotarijstvo. Razlike med našimi in tujimi klubi so očitne še zlasti, ko gre za sprejemanje novih članov. Na tujem so kriteriji sprejemanja veliko strožji, zelo težko je postati član RC. Ob ustanavljanju RC Ljubljana je bilo kadrovanje drugačno, mnogo bolj selektivno kot danes. Držali smo se pravil temeljnega akta Rotary International. Bistvene so bile moralne lastnosti, od poštenja in dobrote do odnosa do ljudi in države, odvisne od osebnosti same. Na teh vrednotah smo gradili vsi in jih postavili za temelj članstva v rotarijstvu.

Ob ustanavljanju RC Ljubljana sem spoznal precej novih in zanimivih ljudi. Najbolj se mi je vtisnil v spomin prijatelj Franc Jamšek, ki je takrat opravljal zelo pomembno funkcijo državnega sekretarja v Sloveniji. Brez bojazni se je skupaj z nami lotil organiziranja novega in prvega rotarijskega kluba po vojni v Sloveniji in Jugoslaviji. Kljub prepovedi ustanavljanja tovrstnih klubov smo se sestajali v njegovi ministrski pisarni, kar je bilo zelo pogumno dejanje. Po prvotni registraciji društva in nato kluba je Franc Jamšek postal naš prvi in drugi predsednik, ker je svoj mandat moral zaradi kakovostnega dela na našo željo podaljšati.

Sestajati smo se začeli takoj, vsak teden točno po rotarijskih pravilih. Bilo nas je približno 20 do 25, od njih je že v začetni fazi vsaj tretjina iz različnih razlogov odpadla. Po posamezni predstavitvi vseh članov smo vpeljali red in način dela, kot sta običajna po vsem svetu. Ustanovitelj rotarijstva Paul Harris se je odločil za zanimivo pravilo: čim več poklicev, nacionalnosti ver in ras ter vse za enakopravnost in prijateljstvo! Tako je uspel povezati vse, kar je bilo do takrat nemogoče.

Verjetno je bilo to v Ameriki mnogo lažje doseči kot pri nas, ker tam ni obstajala nestrpnost. Sam sem bil kar nekaj članom RC Ljubljana boter ob vstopu in tudi kasneje, ko sem prestopil v RC Domžale, sem botroval več članom.

Sestanki članov RC Ljubljana so potekali zvečer, zelo sproščeno in zanimivo, z največkrat odličnimi predavanji. Na tujem se rotarijci sestajajo med opoldanskim odmorom oziroma kosilom. Vsekakor je to bolj racionalno, nisem pa prepričan, da je bolj uspešno. Ne morem reči, da so njihove akcije zato učinkovitejše ali večje. Nasprotno, naše so glede na možnosti, ki jih imamo, verjetno boljše. To še zlasti velja za Miklavžev večer, ki ga prireja RC Ljubljana in je verjetno edinstven na svetu. Rekel bi celo, da je na tujem pomoč manjša, četudi je na voljo več sredstev. Akcije v tujini so bolj skromne, saj največ denarja zanje prispevajo člani sami.

Četudi se rotarijski klubi ne ukvarjajo s politiko ali s političnimi temami na srečanjih, še ni rečeno, da smo apolitični. Na naših srečanjih so predavali vsi predsedniki slovenskih političnih strank, razen enega. Predavanja smo organizirali zato, da smo iz prve roke izvedeli, kaj se dogaja v naši politiki. Na osnovi tega smo si ustvarili svoja mnenja in poglede na slovensko politiko, ki bi lahko bila, po mojem mnenju, mnogo bolj ustvarjalna in pomirjevalna in bi lahko delala predvsem v dobro ljudi in za domovino.

Iz rotarijskih vrst je bilo v to ali ono vlado izbranih že nekaj ministrov in državnih sekretarjev ter drugih funkcionarjev, katerih uspešnost je bila različna. Večkrat so bili naši predavatelji. Na svoj način tako spoznavamo politiko od zgoraj navzdol in nasprotno ter sodelujemo v njej po svoji presoji. Na osnovi stanja, kakršno je v naši politiki, skušamo s svojim obnašanjem pripomoči k boljšim odnosom in vnesti višje standarde obnašanja ne glede na to, da imamo še zelo šibek vpliv ... Radi bi pomagali uresničiti vse tisto, kar smo si Slovenci med seboj obljubili ob osamosvojitvi.

In za konec: mnogo se govori in piše o elitizmu. Ali smo zato, ker smo člani rotary klubov, že elita? Naj nas napačni občutki ne zavedejo! Res je, da smo elito že imeli (s stoletno tradicijo), sedaj jo moramo ustvariti na novo. Naslanjati se le na članstvo v rotary klubu, ki naj bi bilo osnova za vstop v elitne kroge, je velika zmota in vodi bolj v primitivizem, snobovstvo in namišljeno visoko družbo. Elita je seveda v vsaki družbi še kako potrebna, ker ta vzgaja in plemeniti, če je pristna. Zmotno se je hvaliti s članstvom v RC, z denarjem, položajem in močjo. Pravilno je vse to posedovati brez besed in hvale ter biti zelo moralen, spoštovan, uspešen, skromen, priljubljen in vedno pripravljen pomagati.

Ob 20. obletnici Rotary Cluba Ljubljana bi dodal še, da se je v zadnjih desetih letih stanje v slovenskem rotarijstvu iz vsem znanih razlogov bistveno poslabšalo. Računam na nove, mlade člane rotary kluba, da bodo to popravili in spet stopili na pot, ki je za člane rotary kluba običajna.

Edino, kar v življenju šteje, sta ljubezen in prijateljstvo!«

Utopična zamisel Vladimirja Ovce

»Tokrat so v Jugoslaviji prevladovalе težke razmere in naša zamisel je bila utopična, saj takratni režim ni dopuščal ustanovitve tovrstnega kluba. Izseljenci v Braziliji smo imeli stike s slovenskimi in jugoslovanskimi oblastmi preko konzularnih predstavništev in jugoslovanske ambasade, ki je imela sedež v mestu Brasilia, čudežu nove arhitekture. Z njimi smo imeli vedno

dobre odnose in to vprašanje smo načenjali ob mnogih srečanjih. Naleteli smo vedno na enak odgovor: počakajmo, razmere še niso dovolj zrele, prezgodaj je še!

V letih 1981 do 1990 je bilo v Jugoslaviji že slutiti razkol in vojno vihro. Tisti, ki so še verjeli v gospodarsko rešitev umetne federacije, so se obrnili na nas, poslovneže in tovarnarje po vsem svetu, da bi z našim kapitalom rešili, kar se je še rešiti dalo. Junija 1989 nas je jugoslovanska vlada povabila na simpozij poslovnežev »jugoslovanskega« porekla, in pripotovali smo v Beograd z vseh koncev sveta. Na večernem sprejemu sem srečal tedanjega ministra za trgovino, gospoda Ferija Horvata. Povedal mi je, da ve, kaj so to rotary klubi. Na vprašanje, ali ima jugoslovanska vlada kaj proti ustanovitvi takšnega kluba v Ljubljani, mi je odvrnil, da nimajo nič proti temu, da pa je za tako ustanovitev pristojna in odgovorna le slovenska vlada. Pri naših poskusih mi je zagotovil popolno podporo.

Ta odgovor mi je dal polet in na Slovenski izseljeniški matici v Ljubljani smo se pogovarjali s predsednikom Mitjem Vošnjakom o tej možnosti. Gospod Vošnjak, ki je bil nekoč sam diplomat v Avstriji, je pripovedoval o dunajskih izkušnjah. Srečal sem se z gospodom Darkom Zupaničem, solastnikom tedanjega podjetja Free Trade, ki mi je pripovedoval o klubu podjetnikov, ki so ga ustanovili v Ljubljani. Bil sem prepričan, da obstaja sorodnost med rotary klubom, ki ga nameravam nanovo ustanoviti, in njegovim podjetniškim klubom. Pridobil sem ga za zamisel in ga prosil, naj skliče člane tega kluba na neformalni pogovor v Holiday Innu.

Nekaj dni kasneje smo se srečali na poslovnem zajtrku v tem uglednem hotelu, prisoten je bil tudi pisec moje biografije. Pogovarjali smo se o možnostih, članih, vsebini in drugih vprašanjih, ki zadevajo ustanavljanje Rotary Cluba Ljubljana. To srečanje je bilo prvi korak, ki je vodil k poznejši ustanovitvi Rotary Cluba Ljubljana.

Moja prizadevanja je podpiral tudi moj prijatelj Boris Lukner, sicer lastnik podjetja BE-EL iz Trzina. O tem sva se pogovarjala že leta 1985, ko je bil pri meni na obisku v Sao Paulu, in nato januarja 1989, ko je bil ponovno v Braziliji kot gost različnih rotarijskih klubov v Sao Paulu, kjer sem ga predstavil svojim prijateljem in poslovnim partnerjem.«

(povzeto iz knjige Ivana Cimermana

»Južni povratnik, slovenski poslovnež med Mlinščico in Amazonko«, Založba Devana, 1998)

Anton Papež

Rodil se je 11. januarja 1955 v Hinjah, občina Novo mesto. Starši so imeli gostilno, zato je odraščal v okolju, ki je združevalo vse dogodke vasi in fare, kar je gotovo vplivalo nanj, kot tudi nenehno dokazovanje njegovih staršev pri opravljanju samostojne obrti.

V domačem kraju je končal osnovno šolo, tehnično srednjo šolo strojne smeri pa v Ljubljani, kjer je nadaljeval študij na Fakulteti za strojništvo in leta 1976 diplomiral. Odločil se je še za študij ekonomije v Mariboru in ga končal leta 1979. Med študijem je veliko potoval po Evropi in si širil obzorja.

Najprej se je zaposlil v mednarodnem trgovskem podjetju Intertrade in pripravljaj ponudbe za mednarodne razpise za prodajo ladij jugoslovanskih ladjedelnic. Leta 1984 je odšel z družino v Tanzanijo in postal generalni direktor podjetja Trallco, ki ga je financirala Svetovna banka.

Podpisal je štiriletno pogodbo za postavitev tovarne, katere investicijska vrednost je znašala takratnih 20 milijonov nemških mark.

Leta 1988 se je zaposlil v Emoni Commerce, kjer je ustanovil novo družbo Emona-Globtec, d.o.o., in konzorcij za sodelovanje z Republiko Korejo. V tem času je organiziral več odmevnih poslovnih projektov. V Emoni Commerce je ostal do leta 1992. Leta 1992 je postal direktor prodaje in marketinga v Žitu, odgovoren za prestrukturiranje uvoza. Odločil pa se je tudi za študij v Mednarodnem managerskem centru Brdo (MBA) in ga leta 1994 uspešno končal.

Leta 1994 je postal podpredsednik skupine Tomos v Kopru in bil odgovoren za prestrukturiranje družbe, ki je tonila v izgubo. Uspel je zmanjšati stroške in ustanoviti joint venture podjetje na jugovzhodu Kitajske, Tomos Shanghai. Od leta 1997 dalje je bil direktor enega najhitreje rastočih podjetij, TCG Unitech LTH. Do leta 2007 se je ta tovarna iz Škofje Loke razširila še na tri pomembne lokacije. Prva je v industrijski coni Litostroj v Ljubljani, drugo predstavlja tovarna Benkovac v Republiki Hrvaški in tretjo tovarna na Ohridu v Makedoniji.

Leta 2008 je sledila postavitev novega podjetja Interenergo, d.d., katerega delničar je bil in je zaposlen kot predsednik uprave. Podjetje se ukvarja z investicijami v hidro in druge obnovljive vire energije in njihovo trženje.

Anton Papež deluje v več upravnih odborih, klubih in društvih, tudi v Rotary Clubu Ljubljana. Dejaven je kot predsednik gospodarskega regionalnega razvojnega sveta za Gorenjsko in strateškega sveta Višje šole za strojništvo v Škofji Loki. Prejel je več priznanj in nagrad: Mestne občine Ljubljana (leta 2002), nagrado združenja Manager (leta 2005), Gospodarske zbornice Slovenije (leta 2007); postal je tudi častni konzul Malezije (leta 2005) in častni občan občine Žužemberk (leta 2007).

Je poročen, žena Dragica je diplomirana pravnica in od leta 2007 notarka s pisarno v Ljubljani. Hči Katarina je diplomirana biologinja, leta 2008 je končala še Grenoble Graduate School of Business. Hči Veronika je končala študij na Pravni fakulteti v Ljubljani in opravila državni pravniški izpit.

Na mednarodnem zemljevidu

»Ko sem bil v Tanzaniji, sem se seznanil z idejo rotarijstva. Podjetje, v katerem sem delal, je bilo velik sponzor Rotary Cluba v Dar el Salaamu. Tako sem prišel v stik z rotarijci in njihovimi idejami. Že tedaj me je prevzel pozitiven čut do njihove dejavnosti, ki je ostal in mi veliko pomeni še danes. Pri tem mislim na združevanje ljudi, ki imajo željo pomagati in so tudi sicer v življenju zavezani visokim vrednotam.

Po vrnitvi v Slovenijo sva skupaj z žal že pokojnim Tonetom Valasom pisala vodstvu Rotary International pismo, v katerem sva se zavzela za to, da bi v Ljubljani ustanovili rotarijski klub. Takrat se v Sloveniji še ni veliko razmišljalo o tem. Mislila sva, da sva prva, ki sva se ogrela za to. Kaj kmalu sva dobila odgovor, da so pobudo že sprožili Vladimir Ovca in še nekateri na tujem. Svetovali so nama, naj se poveževa z njimi.

Stiki so bili navezani in skupina soustanoviteljev se je širila. Bil sem eden od treh podpisnikov, ki so na sodišču registrirali podpis. Ob podpisovanju so me prevevali dobri občutki, četudi ustanovitev Rotary cluba Ljubljana pri politikih ni bila prav dobro sprejeta. Družba se je tedaj še bala takšnih ustanov in pobud civilne družbe.

Že od vsega začetka mi je bilo jasno, kaj so naše naloge, saj sem videl, kako deluje rotarijski klub v Tanzaniji. Tam je bilo rotarijstvo uveljavljeno že od angleških časov naprej. Nobene prepovedi delovanja ni bilo kot v bivši Jugoslaviji. Od vsega začetka je vodilo našega kluba opozarjati na vse tisto, kar je družba pozabila ali odrinila na rob. Dali smo pobudo za odpravo grajenih ovir, za nagrado najboljšim učiteljem, projektom redkih poklicev itd. Danes je potrebnih še več opozoril, zato še naprej opozarjamo in iščemo projekte in tiste, ki so potrebni pomoči. Glede na to sem prepričan, da opravljamo pomembno vlogo.

Kot del civilne družbe dosegamo tudi veliko promocijsko mednarodno prepoznavnost Slovenije. Člani Rotary Cluba Ljubljana smo na zemljevidu rotarijske dejavnosti v svetu. Te povezave z rotarijci so mednarodne. Začele so se z ustanovitvijo Rotary Cluba Ljubljana, kronali pa jih bomo z ustanovitvijo lastnega distrikta.

Moj izrek je: vedno si moraš želeti več v primerjavi s tem, kar si dosegel. Lahko si zadovoljen z doseženim, a se mi zdi obenem prav, da imaš želje še kaj izboljšati. V Sloveniji je veliko novoustanovljenih rotary klubov in veliko želja, kar ustvarja pozitivno ozračje za delovanje.

Nadvse pomembno je razpoloženje v klubu. Kot predsednik sem dajal enako težo dobremu počutju v klubu kot dejavnostim navzven. Poleg tega, kar se vidi v akcijah, sta pomembna dejavnika vsakega rotary kluba tudi osebna rast članov in druženje. To bogati vsakogar in prispeva k pozitivnemu odzivanju rotarijcev.«

Fedor Pečak

Rodil se je 23. aprila 1935 v Ljubljani. Leta 1960 je diplomiral na ljubljanski Medicinski fakulteti. Tri leta zatem je opravil strokovni izpit in se zaposlil na ortopedskem oddelku Poliklinike, leta 1965 pa na Ortopedski kliniki, kjer je leta 1968 opravil specialistični izpit. Že leta 1966 je postal konziliarni ortoped v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine (ZUIM) v Kamniku. Leta 1969 je začel s tedenskimi specialističnimi pregledi bolnikov s skoliozami, živčno-mišičnimi boleznimi in mielomeningokelami.

Svoje znanje je izpopolnjeval na uglednih tujih ortopedskih ustanovah. Leta 1974 je v bolnišnici za predšolsko invalidno mladino v Stari Gori koordiniral delo v skupini za cerebralno paralizo. Leta 1976 je postal konziliarni ortoped v Zavodu Janka Premrla - Vojka v Vipavi. Leta 1977 je ubranil doktorsko delo, v docenta je bil izvoljen leta 1980, naziv izrednega profesorja je dobil leta 1985. Skupaj s profesorjema Gračaninom in Dimitrijevičem je pionirsko deloval na področju funkcionalnih in strukturnih sprememb prestavljenih mišic stopal pri prirojjenih nepravilnostih, nevrofizioloških terapevtskih postopkov, kineziologije in razvojne nevroortopedije.

Je član številnih združenj. Aktivno se je vključeval tudi v družbene dejavnosti. Vse do upokojitve leta 1995 je bil nepogrešljiv člen družine otroške in mladostniške nevrologije, predvsem na področju hudih in zapletenih primerov razvoje nevrologije, cerebralne paralize, prirojjenih

nepравilnosti in še zlasti živčno-mišičnih bolezni. Tega leta je dobil status zaslužnega profesorja v mednarodnih združenjih SICOT in EPOS.

Doma in v mednarodni strokovni javnosti je poznan kot raziskovalec in organizator pomembnih mednarodnih srečanj ter kot odličen ortoped, ki je vseskozi razreševal zdravstvene in ortopedsko-rehabilitacijske težave in bolezni otrok in mladostnikov. Uspelo mu je povezati različne programe v rehabilitacijsko celoto. Deloval je kot povezovalni člen med Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana, Inštitutom RS za rehabilitacijo, Zavodom za usposabljanje invalidne mladine Kamnik in drugimi zdravstvenimi, socialnimi in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami.

Od leta 1989 je član Rotary International. Leta 1991 je prejel nagrado Paula Harrisa Fellowa in leta 1998 državno odlikovanje, častni znak svobode Republike Slovenije za zasluge pri uveljavljanju rotarijskega gibanja v Sloveniji, za izpolnjevanje njegovega humanitarnega poslanstva ter še posebej za strokovno delo na področju ortopedije. Vseskozi je aktiven svetovalec in neutruden borec za pravice in pristojnosti otrok in mladine z gibalno prizadetostjo in oviranostjo.

Znanje in sodelovanje

»Moje seznanjanje z rotarijstvom se je začelo dosti pred ustanovitvijo Rotary Cluba Ljubljana. Začelo se je s pobudo Adolfa Prašnikarja, direktorja Zavoda za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika. Ko so hoteli uvajati električne invalidske vozičke, se je zaradi carinskih omejitev zataknilo pri njihovi nabavi. O tem in o pomanjkanju denarja so pisali v Jani. Članek je odmeval, brali so ga tudi na tujem, celo v ZRN in Kanadi. Z obeh koncev so ponudili pomoč.

Izseljenec Rajko Bukovec, ki je bil član Rotary Cluba v St. Catharinesu in predsednik komisije za mednarodno sodelovanje, je želel ob obisku v Sloveniji podariti 1000 kanadskih dolarjev. Obrnil se je na uredništvo Jane in tam so mu predlagali Zavod za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika, ki ga je omenjeni obiskal skupaj s takratnim predsednikom kanadskih rotarijskih klubov Charlesom Complinom. Podarjeni denar so porabili za nakup računalnika in vibracijske žage za razrezovanje mavca, ker so vozičke medtem že dobili iz ZRN.

Ob tem prvem obisku smo se strinjali, da denarna pomoč ne more veliko koristiti pri usposabljanju invalidnih otrok. Pomembnejša se nam je zdela izmenjava znanja in izkušenj. Kmalu so prišla prva vabila iz Kanade. Tamkajšnje centre za usposabljanje invalidnih otrok si je prvi ogledal Adolf Prašnikar, nato sem bil še jaz deležen kanadskega gostoljubja. Kaj kmalu je steklo obojestransko sodelovanje na strokovnem področju fizioterapije in delovne terapije.

Ta izmenjava je rodila veliko dobrega ter sprožila določen razvoj na področju invalidne mladine in rehabilitacije v Sloveniji. V primerjavi z nami so v Kanadi osvojili in uresničili zamisel vključevanja invalidnega otroka v normalno okolje. To pomeni, da se otrok usposablja v domačem okolju, če je le mogoče. Najbolj smo bili navdušeni nad urejenimi pristopi za invalide v javne ustanove. Neverjetna je tudi pripravljenost ljudi pomagati invalidu: ogromno je prostovoljcev, ki delajo brezplačno v centrih za usposabljanje, med ljudmi pa nenehno potekajo akcije za pomoč invalidom, ki nimajo le materialnih učinkov, ampak ustvarjajo pravičen odnos do invalida.

Z rotarijci sem se tako prvič srečal v Kamniku, nato na obisku v Kanadi. Prizadevanja, da bi se ideje rotarijstva širile k nam, so se krepila. Sodelovanje na strokovnem področju se je širilo,

vsrkavali smo in prenašali določene misli in koristne ideje na domača tla. V Kanadi smo navezali stike predvsem z ustanovami za usposabljanje otrok v St. Catharinesu, v Kitchenerju in Hamiltonu. Dogovoril sem se tudi za sodelovanje z dr. Bobeckkom, direktorjem ortopedskega oddelka The hospital for the sic children v Torontu, s čimer je bilo doseženo sodelovanje na univerzitetni ravni in ponovno potrjeno odpiranje slovenske medicinske fakultete v svet.

Izmenjevanje znanja se je nadaljevalo tudi na področju nevrofizioterapije, defektologije in logopedskega dela. Posebno me je navdušila nova tehnika tako imenovanih "bliss", simbolov za razumevanje med ljudmi, ki ne morejo govoriti in ne uporabljati prstov za govorico gluhonemih. Na njeni osnovi smo pri nas vpeljali novo doktrino, nadomestno komuniciranje. V Kanadi obstaja poseben inštitut, kjer ljudi, ki ne morejo spregovoriti, uvajajo v nadomestno komunikacijo s pomočjo določenih sistemov. Tako jim ustvarjajo novo možnost sporazumevanja. To so za otroke, ki niso bili zmožni običajnega komuniciranja, vpeljali tudi v kamniškem zavodu in nato še v drugih ustanovah. V tem primeru je bila, vsaj zame, rotarijska pomoč izjemno dragocena.

Pomembna je bila tudi akcija, ki jo je sprožil naš klub, ko se je povezal z inž. arh. Marijo Vovk na Urbanističnem inštitutu, šlo je za odstranjevanje arhitekturnih ovir. Eno prvih dejanj Rotary Cluba Ljubljana je bilo zagotoviti dostop z invalidskim vozičkom v ljubljansko Opero. Akcijo smo uspešno izpeljali. Sledile so še druge, ki so vplivale tudi na zakonodajo. Tako morajo biti nove stavbe zdaj dostopne invalidom na vozičkih, starejšim na vozičkih in materam z vozički. Tudi pri javnih straniščih in dostopih na letala smo zahtevali dostopnost za invalide. Odzvala so se letališča in zagotovila asistenco za ljudi na vozičku.

Veliko je bilo narejenega, marsikaj pa je še treba narediti. To se je pokazalo tudi ob uvajanju nove rehabilitacijske doktrine – hipoterapije, terapije s konji, ki smo jo v Sloveniji spodbudili prav rotarijci. Naš klub se je v tem primeru povezal še z drugimi institucijami pri ustanavljanju posebne skupine za otroke s posebnimi potrebami. Sodelovala so vsa tri ministrstva, za šolstvo, za socialo in za zdravstvo. Prišli smo do spoznanja, da hipoterapijo lahko uporabimo kot zdravstveno metodo. Tudi v tem primeru je prišla spodbuda iz Kanade.

S kanadskim Rotary Clubom St. Chatarines je bilo sodelovanje od vsega začetka intenzivno, kasneje smo zavzeto sodelovali tudi z avstrijskimi in nemškimi klubi ter enim italijanskim. Tako so nastala partnerstva. Zdaj so partnerski klubi RC Ljubljana: RC Trst, RC Celovec, RC Videm (Udine), z njimi se večkrat podamo v skupne akcije.

Z Rajkom Bukovcem sva ostala prijatelja, njegova in moja družina sta se velikokrat obiskali. Med rotarijci so takšna obiskovanja pogosta, prenašajo se tudi na mlade. Rajko Bukovec je postal častni član RC Ljubljana. Častni član je tudi Jaka Pucihar, ki je ogromno storil za organizacijo Miklavževih večerov. Za častnega meščana mora predlagani zadostiti strogim kriterijem, v upravnem odboru pa razpravljamo o predlogu in glasujemo.«

Rajko Bukovec častni član RCL

»Gospoda Rajka Bukovca poznamo že dalj časa. Prva njegova akcija pomoči, s katero smo se srečali tisti, ki smo delali na področju rehabilitacije in zdravstva, sega v leto 1984. Gospod Bukovec je z akcijo v okviru Rotary Cluba St. Catharines zbral različne invalidske vozičke in druge pripomočke in jih poslal v Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku. Tako se je začelo sodelovanje, ki nas je povezalo v naslednjih letih in utrdilo prijateljstvo ...

Janez Jaka Pucihar

Rodil se je 20. decembra 1943 v Ljubljani. Osnovno šolo je obiskoval v Kamniku in Ljubljani, kjer je končal tudi gimnazijo. Osem let je obiskoval glasbeno šolo Moste-Polje in bil dolgoletni član mladinske godbe na pihala in Big benda glasbene šole Moste-Polje. Šolanje je nadaljeval na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo – oddelek za montanistiko in postal inženir geologije.

Že leta 1962 je ustanovil svoj prvi ansambel ECHO in z njim nastopal v bivši Jugoslaviji, od leta 1966 tudi v Avstriji, Nemčiji, Švici, Franciji, Italiji in Rusiji. Po odsluženem vojaškem roku v Beogradu se je leta 1972 zaposlil na RTV Ljubljana in istega leta ustanovil legendarni ansambel ŠOK, ki nastopa še dandanes.

Na RTV Slovenija je delal kot producent, urednik in režiser. Za svoja dela je prejel številne nagrade in priznanja na festivalih (Dani JRT Neum 1988 in Budva 1989, JFTK Portorož, SOF Portorož, Golden Drum Portorož in evropski festival EPICA, kjer je bil finalist). RTV Slovenija pa mu je leta 2004 podelila nagrado za življenjsko delo.

Od leta 2005 je soustanovitelj in lastnik agencije AHA, d.o.o., podjetja za trženje, oglaševanje in svetovanje v Ljubljani. Je poročen in oče štirih otrok: Saše, Gorazda, Ane in Klena.

V delovanje Rotary Cluba Ljubljana se je vključil leta 1990 kot soustanovitelj, leta 1997/1998 je bil njegov predsednik ter boter ustanovitvi RC Domžale in soboter ustanovitve RC Nova Gorica in RC Čatež. Glasbeno in organizacijsko je sodeloval skoraj na vseh dobrodelnih rotarijskih plesih od leta 1990 do danes.

Leta 2004 je prejel priznanje RC International Paul Harris Fellow, RC Ljubljana pa ga je leta 2009 imenoval za častnega člana. Priznanje si je prislužil z izjemnim prispevkom pri organiziranju Miklavževih večerov.

Miklavževi večeri

»Rotary Clubu Ljubljana sem se pridružil marca 1990, bil sem med prvimi 25 člani, ki so bili potrjeni na čarterju leta 1990. Moj boter je bil Tone Glavan. Vsak član ima botra, nihče namreč ne more postati član brez povabila. Povabilo sem sprejel, ker sem čutil željo po pripadnosti združbi, ki povezuje ljudi različnih družbenih sfer in poklicev s skupnim ciljem pomagati. Zdelo se mi je prav, da se pridružim rotarijcem tudi zato, ker sem oče štirih zdravih in uspešnih otrok. Čutil sem dolg do Stvarnika in dobil možnost, da se oddolžim za srečo, ki mi jo je naklonil, z dobrimi deli za bolne, prizadete, revne otroke, otroke s posebnimi potrebami in vse druge, ki potrebujejo pomoč.

Ustanovitev kluba je padla še v čas nekdanje Jugoslavije. Osamosvojitve Slovenije je napovedovala številne spremembe. Na rotarijstvo sem gledal kot na obliko civilne družbe, ki lahko s svojim dogajanjem spreminja družbo na področju humanitarnosti. Civilna družba je bila šele v povojih oziroma v Sloveniji še ni imela veljave. Ko sem postal član Rotary Cluba Ljubljana, sem se veliko pogovarjal z dvema brazilskima Slovencema in rotarijcema, z Vladimirjem Ovco in Janezom Hlebanjo. Spoznal sem tudi Rajka Bukovca iz Kanade.

Rajko Bukovec mi je na enem od srečanj razložil, kako so pri njih priredili dobrodelno dražbo in jo prenašali na lokalni televiziji. Na dražbo so dali izdelke, ki so jih dobili za dobrodelni namen, od pralnih strojev do televizijskih aparatov. Gledalci so licitirali in z dražbo zbrali določeno vsoto,

Od leta 1990 naprej je bil tako Inštitut kakor tudi Zavod Kamnik, da ne govorim o Rotary Clubu Ljubljana, deležen stalnih in velikih pozornosti in daril, ki jih je daroval g. Bukovec ali pa njegov klub. Pa jih nekaj naštejmo: didaktične igrače, različna terapevtska igrala, medicinsko-tehnični pripomočki, stikala in platforme za uvajanje sistema neverbalne komunikacije, neposredna povezava s strokovnjaki v Kanadi, izmenjava literature in aktualne publicistike. Ni bilo obiska, da nam ne bi gospod Bukovec daroval čeka, na katerem je bila običajno izpisana štirimestna številka, za izvajanje humanitarnih programov.

Med večja darila sodita specialna kirurška oprema za izvajanje ortopedskih operacij za Splošno bolnišnico Celje in skoraj 100 knjig aktualne strokovne literature referenčnih svetovnih avtorjev s področja rehabilitacije in drugih medicinskih ved. Tega darila sta bili deležni knjižnici Kliničnega centra in Inštituta za rehabilitacijo. G. Bukovec je organiziral tudi obisk svetovno znanega ortopeda kirurga dr. Bobečka v Valdoltri. Kmalu po ustanovitvi Rotary Cluba Ljubljana je iz Kanade prispel v Ljubljano poln zabojnik specialnih invalidskih vozičkov in drugih medicinsko tehničnih pripomočkov ...«

(Iz utemeljitve za podelitev listine častnega člana Rotary Cluba Ljubljana gospodu Rajku Bukovcu, zapisal M. Golob, 16. 3. 2007)

Invalidni otroci na kanadskih vozičkih

»Pet invalidskih vozičkov, ki so jih Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku poslali iz Kanade, je dobilo nove lastnike. Gre za elektronsko vodene vozičke, ki jih pri nas ni mogoče dobiti, vredni pa so več kot sto milijonov dinarjev. Njihovim dobitnikom, peterici telesno težko prizadetih otrok, bodo omogočili samostojno premikanje, saj se z navadnimi vozički zelo težko. Dragoceno darilo sta prispevala dva kanadska zavoda za rehabilitacijo otrok, posrednik pa je bil Rotary club iz St. Chatharinesa.«

(Dnevnik, 5. aprila 1989)

Olajšano trpljenje

»Rajko Bukovec je že znan slovenski javnosti. Kot predsednik Rotary cluba iz St. Catherinesa (gre za ugledno mednarodno humanitarno organizacijo) že nekaj let pomaga kamniškemu domu za invalidno mladino. Tokrat je poslal v Kamnik zabojnik, poln raznih invalidskih pripomočkov, ki so jih zbrali prek kluba. Poleg invalidskih vozičkov (polovica je električnih, primernih za distrofične) so bili v pošiljki še hodulje, blazine, valji, pripomoček za pisanje na električni pisalni stroj, dvigalo za prestavljanje otrok z vozička v posteljo in še marsikaj.«

(Jana, 26. aprila 1989)

Janez Rogelj

ki so jo namenili za humanitarni projekt. V tistem času sem delal na slovenski TV kot urednik-redaktor. Od tod misel, da bi tudi pri nas na televiziji lahko kaj storili! V veliko pomoč je bil prof. dr. Fedor Pečak. Nagovarjal me je, da bi pripravili nekaj podobnega kot v Kanadi. Sprejel sem idejo, vendar se nisem ogrel za prodajo. V glavo mi je šnilo, da bi lahko pripravili prireditev na dan sv. Miklavža, to je čas, ko se obdarujejo otroci v družinah. Čemu ne bi tega dne obdarovali otrok s posebnimi potrebami, od zdravstvenih do socialnih?

Napisal sem sinopsis, oddajo sem si zamislil kot kombinacijo vrhunske klasične in zabavne glasbe. Vmes sem vključil nekajminutne dokumentarne filme o problematiki otrok, ki jim bo namenjen denar dobrodelne prireditve. S tem sinopsisom sem šel na pogovor k takratnemu direktorju naše televizije Janezu Čadežu in k programskemu direktorju Janezu Lombergarju in oba sta podprla idejo Miklavževega večera. Oddaja je nato nastala v redakciji kulturno umetniškega programa, katere urednik je bil tedaj Jani Golob, član Rotary Cluba Ljubljana. Slovenske glasbenike in umetnike smo pozvali k brezplačnemu sodelovanju. Nihče ni odklonil. Tako je nastala dobrodelna prireditev, ki se je sprva imenovala Miklavžev večer, kasneje Dobrodelni Miklavžev koncert.

Kot pobudnik in organizator Miklavževih večerov sem kreativno sodeloval pri nastajanju programa in scenarijev, snemanju dokumentarnih filmov, naprošal sem umetnike za brezplačno sodelovanje, nabiral denar pri sponzorjih in sodeloval kot glasbenik in pevec ansambla Šok. Vse niti, ki so se tkale med TVS in Rotary Clubom Ljubljana, so bile v mojih rokah in so še. Ko se ozrem nazaj, vidim, koliko je bilo narejenega. Vse oddaje so arhivirane. Nastalo je za več kot 34 ur programa, s ponovitvami kar 68 ur vrhunskega programa. Na Miklavževih večerih je bilo zbranega razveseljivo veliko denarja (kar kaže tabela v IV. poglavju).

Vseh teh uspehov Miklavževih večerov ne bi bilo brez nesebične pomoči dobrih ljudi RC Ljubljana, prav tako ne brez Sandija Čolnika, legende slovenske televizije, ki je vodil in sodeloval pri vseh Miklavževih večerih od leta 1993 in s svojo osebnostjo dajal dušo in verodostojnost vsem prireditvam. Miklavžu so s srcem in delom v vsakem trenutku še posebej stali ob strani: Franc Hočevar, Ljubo Marion, Janez Rogelj, Anton Gradišek, Karel Kuzman, Zlatko Šetinc, Tomaž Bole, Franci Zavrl, Aljoša Domijan in seveda vsi člani RC Ljubljana.

Sprva so prireditve potekale v velikem televizijskem studiu, potem v Plečnikovi cerkvi v Šiški, pa spet v velikem studiu RTV, od tam smo jih selili v Unionsko dvorano. Iz nje smo se leta 2009 selili v Plečnikovo cerkev na Barju.

Vsak Miklavžev večer je vključeval nagovor kakega cerkvenega predstavnika: od kardinala Rodeta do Perka, misijonarjev itd. Na prvem je nastopil pokojni metropolit Alojzij Šuštar. Pri tem ni šlo za mešanje cerkve v rotarijstvo, ampak za povezovanje sv. Miklavža kot dobrotnika s klubskimi akcijami. Če se vse skupaj dogaja v cerkvi, je to treba gledati zgolj kot ambient, ne kot vsebino. Nič nenavadnega ni, če so v vrstah rotarijcev tudi duhovniki. Član Rotary Cluba Ljubljana je tudi Janez Gril, teolog in urednik.

Miklavževim večerom se ne obetajo nobene večje spremembe. Trudili se bomo, da bi dobili izvajalce tudi iz drugih držav, kar se je dogajalo že v preteklosti. Na Miklavževih večerih so sodelovali izvajalci iz sosednjih držav in od drugod. Morda nam uspe v prihodnje uresničiti skrito idejo, o kateri sva svoje dni sanjala z Borisom Bergantom: Miklavževe večere naj bi pripravili skupaj avstrijska, italijanska, madžarska, slovenska in hrvaška televizija. Tako bi lahko, po rotarijskem principu, prireditev potekala vsako leto v drugem kraju in povezovala več narodov.«

Rodil se je 6. maja 1950 v Ljubljani, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Študij je nadaljeval na FSPN, smer novinarstvo. Bil je štipendist takratnega Izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije za potrebe jugoslovanskega zveznega sekretariata za zunanje zadeve. Diplomiral je leta 1974. Novinarsko pripravništvo je opravil pri časopisu Primorske novice v Kopru in v Ilirski Bistrici odslužil vojaški rok.

Leta 1976 se je zaposlil v Raziskovalni skupnosti Slovenije kot svetovalec, deloval je na področju mednarodnega znanstvenega sodelovanja. Leta 1982 je postal vodja oddelka skupnih nalog v Raziskovalni skupnosti Slovenije, kjer se je osredotočil na problematiko štipendiranja, informacijsko dokumentacijske dejavnosti ter znanstvene sestavke in časopisje. V tem času je opravljal tudi posle tajnika Komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri Raziskovalni skupnosti Slovenije. Postavil je temelje financiranja raziskovalne dejavnosti na področju izseljenstva. Leta 1985 je postal član Jugoslovansko-ameriškega odbora za znanstveno-tehnično sodelovanje. Aktivno je spodbujal znanstveno-tehnično sodelovanje v projektih COST ter znanstveno-tehnično sodelovanje z OECD.

Leta 1989 je bil izvoljen za glavnega tajnika Slovenske izseljenske matice. To delo še opravlja z mislijo, da je vez med diasporo in matično domovino nadvse pomembna in terja številna prizadevanja tako države kot posameznikov. Prav tu, v Slovenski izseljeniški matici, je začel s pomočjo slovenskih izseljencev pripravljati vse za ustanovitev oziroma ponovno oživitve Rotary Cluba Ljubljana.

Poročen je z Eldo Gregorič - Rogelj, mag. dipl. oec, zaposleno na Ministrstvu za zdravje. Imata tri otroke; 27 let starega Roka, ki je sistemski inženir računalništva, in 19-letni dvojčici, Ajdo, študentko družboslovne informatike, in Manco, študentko prava.

Zasluge izseljencev

»Za ustanovitev Rotary Cluba Ljubljana imajo velike zasluge naši izseljenci. Kot tajnik Slovenske izseljeniške matice sem se srečal z mnogimi. Med njimi je bilo nekaj rotarijcev, čeprav so ti med izseljenci razmeroma redki. V navadi je bilo, da se izseljenci ob vrnitvi v Slovenijo oglasijo na Matici. Večkrat so prišli: Rajko Bukovec, Janez Hlebanja in Vladimir Ovca, iz spoštovanja je treba omeniti še Rudolfa Živca iz Argentine. Spominjam se, da so omenjali »prezenco«, ki si jo morajo zagotoviti z obiskom v Rotary Clubu v Celovcu, ker so bili od doma po več tednov. Ker v Ljubljani ni bilo rotary kluba, so začeli razmišljali o njegovi ustanovitvi.

Prepričan sem, da rotarijstvo v Sloveniji ne bi oživelo, če ne bi bilo izseljencev. Vez z njimi je nadvse pomembna. Vsaka dežela ima izseljence, ki se selijo z juga na sever, z vzhoda na zahod. To ustvarja določene pozitivne učinke ob njihovi vrnitvi v staro domovino. S seboj prinašajo nova znanja, izkušnje, vplive ...

Slovenska izseljeniška matica je bila svoj čas med izseljenci slabo označena, nekateri so jo imeli za podaljšano roko UDBE in partije. Še so taki, ki mislijo, da je podaljšana roka države, vendar na srečo ne vsi. Ena od odlik rotarijcev je, da niso nestrpni do drugače mislečih. V njihovih vrstah so tako tisti z leve kot z desne.

Naj se vrnem k začetku: razmišljanja o rotary klubu v Sloveniji so se ujela s pobudo Rajka Bukovca, ki je hotel podariti opremo bolnišnice, v kateri je delal. Dobili so novo, sodobnejšo, stara pa je

bila še povsem uporabna. Oglašali so se še drugi zdomci, ki so želeli v Sloveniji podariti kaj v humanitarne namene, vendar se je vselej zapletlo zaradi zvezne carine in drugih predpisov. Tako so se našli prof. Fedor Pečak, ki je bil prijatelj Rajka Bukovca, in pokojni Mitja Vošnjak, ki sem ga nasledil kot tajnik Slovenske izseljeniške matice, pa Ciril Smrkolj, ki se je poročil s sestro žene Vladimirja Ovce, in Franc Jamšek ter širili ideje rotarijstva. Pridružili so se jim še drugi.

Veliko težav je bilo treba razrešiti, ker v Jugoslaviji tedaj še ni bilo rotarijskih klubov. Zato je stekla posebna akcija, v katero so se vključile različne službe na republiški ravni in posamezniki na komiteju za ekonomske odnose s tujino, komiteju za zdravstvo in komiteju za mednarodne odnose. Izkazalo se je, dá se da rotary klub v Sloveniji ustanoviti kot društvo. Zakonska osnova je obstajala, pokazali pa sta se dve težavi: ena je bil statut, ki ga je bilo treba predložiti. V mednarodnem osnutku statuta za rotary klube je določilo, ki se zavzema za visoko etične poklicne kvalitete članov, kar naj bi pomenilo, da so ti boljši od drugih. To se ni skladalo s socialistično doktrino o enakosti vseh. Vendar smo z naklonjenostjo pristojne za društva le uspeli spraviti skozi ta člen.

Razrešiti smo morali še problem, povezan z določili krovne organizacije Rotary International. Ker je tedaj še obstajala Jugoslavija, bi moral nastati rotary klub v Beogradu in ne v Ljubljani. Rotary International smo morali prepričati, da je Ljubljana glavno mesto Slovenije in da je Slovenija samostojna republika. Pomagalo nam je srečno naključje. V Beogradu je bil član predsedstva tudi Makedonec Vasilij Tupolovski, ki je v mladosti študiral v Kanadi. Rajko Bukovec se je povezal z njim in pripomogel, da nismo potrebovali nobenega zveznega dokumenta za ustanovitev društva. Zadoščala je izjava, da je Slovenija samostojna republika in da bodo tudi v Beogradu ustanovili rotary klub, ko bo to mogoče, kar se je zgodilo. Tako smo rešili domače upravno-politične zaplete in prepričali Rotary International.

Ideje rotarijstva, o katerih je govoril Vladimir Ovca, so me pritegnile, še zlasti pa me je navdušilo ravnanje prvih štirih rotarijcev leta 1905, ko so na božični večer pripeljali k sebi domov vsak po enega brezdomca. Ti so doživeli povsem drugačen božič kot sicer, družinski člani pa so videli, da obstaja drugačen svet – svet brezdomcev. Učinek je bil obojestranski. In prav tega, da pri rotarijstvu ne gre samo za materialno pomoč, ampak za osebno angažiranost, vsi niso dojeli takoj. Nekateri so potrebovali kar nekaj časa, da so sprejeli rotarijsko misel za svoj način življenja.

To se je lepo pokazalo, ko sem predlagal v času prve akcije, da bi se vsi člani rotary kluba postavili pred velike blagovne centre in opozarjali tiste, ki parkirajo na parkiriščih, rezerviranih za invalide, naj tega ne počno. Nekateri so menili, da se ne bo nič spremenilo, in podobno. Sodim, da osebni zgled zaleže in da osebna angažiranost prej ali slej prinese uspeh. To velja tudi za vse, kar se dogaja v družinskem krogu.

Ob ustanavljanju Rotary Cluba Ljubljana je bilo nekaj skepse, ali bodo člani kos obveznostim in kako bodo na njihovo rotarijstvo gledali v družini. Sestanki so vsak teden ob sredah, marsikaj se dogaja tudi ob sobotah in nedeljah. Žene so se verjetno spraševale, kam hodimo in kaj počnemo. Ljubljanski klub ne sprejema članic. Počasi smo začeli organizirati izlete in srečanja s partnerkami. Zdaj so ta srečanja redna – za božič in ob predaji mandata. Partnerke se udeležujejo še vsakoletnega srečanja na tromeji, kjer se dobimo s člani celovškega in videmskega kluba, vabljene so še na predsedniške izlete. Dobro se razumejo med seboj.

Z otroki pa je drugače: nekateri sledijo očetu, ko gre za rotarijske ideje, vsi ne. Tudi moj sin je bil sprva bolj zainteresiran za rotarijstvo, a ga je minilo. Na mlajše otroke se da lažje vplivati kot na

starejše. Sami morajo spoznati vrednote rotarijstva. Tu lahko govorimo le od primera do primera, kajti tisto o jabolku, ki da ne pade daleč od drevesa, ne drži vselej.«

Janez Hlebanja

Rodil se je v Srednjem Vrhu pri Jesenicah leta 1928. Po partizanščini so ga kot 17-letnega fantiča poslali v šolo za finomehanika na Češko. Ko se je vrnil v Ljubljano, je spoznal, da ima premalo svobode za svoje ambicije. Leta 1952 je odšel v Avstrijo in se zaposlil kot strojni ključavničar. Izvedel je, da v Braziliji iščejo ljudi njegove stroke, in se prijavil. Tam se je nastanil v Sao Paulu in dobil službo mehanika. Že po nekaj letih sta z rojakom Vladimirjem Ovco začela izdelovati kovinske izdelke. Kmalu se je osamosvojil, njegovo podjetje Metal Yanes v Sao Paulu je naglo raslo in leta 1961 zaposlovalo že čez sto delavcev. Postal je tretji največji proizvajalec taborne opreme na svetu. Bil je soustanovitelj Društva prijateljev Jugoslavije in si prizadeval za razvoj gospodarskih odnosov med državama. Nekaj mesecev pred osamosvojitvijo Slovenije je skupina Slovencev v hiši Janeza Hlebanje ustanovila Zvezo Slovencev Brazilije. Člani se redno dobivajo dvakrat na leto, za božič in na dan samostojnosti. Postal je tudi častni konzul Republike Slovenije v Sao Paulu. Umrli je leta 2003 v domačem kraju, v katerega se je pogosto vračal in večkrat ponovil: »Korenine imam tukaj, krošnjo v Braziliji.«

Štiriletna prizadevanja

»Leta 1984 so v St. Catharines sklenili načrtno razširiti svojo dejavnost tudi k nam (v Slovenijo op. p.); Rajko Bukovec je še isto leto začel vrsto pogovorov na vseh ravneh, od federativne do občinske, ter z vplivnimi posamezniki. Veliko težav in predsodkov pa je bilo treba rešiti tudi v sami organizaciji, zlasti v sosednjih klubih v Avstriji in Italiji. Po štiriletnih prizadevanjih je leta 1988 kazalo, da iz vsega ne bo nič. Tedaj pa je prišel prvi pozitivni odgovor od tedanjega predsednika dr. Drnovška, za njim pa je tudi njegov naslednik Marković izjavil »neka bude«. Maja 1989 je Bukovec pospeševal zadnje priprave, konec junija pa je prišlo do ustanovitve Rotary Cluba v Ljubljani.«

(povzeto iz članka Sandija Sitarja »Za srečnejši svet«, Dnevnik, 23. oktobra 1990)

Prenesene izkušnje

»Takoј po lanskem sestanku v Holiday Innu sem se povezal s člani Rotary Cluba v Gradcu, saj poslujem z njimi že dolgo kot nekdanji predsednik Rotary cluba v Sao Paulu v Braziliji. Bili so navdušeni nad to zamislijo! Sporočil sem jim vsa imena prijavljenih kandidatov, da bi storili vse, kar je potrebno s formalnostmi za ustanavljanje in prenesli ljubljanskim kolegom svoje izkušnje. Moj dolgoletni prijatelj Boris Lukner mi je pri tem zelo pomagal. Nato so se začeli sestajati novi člani in širiti svoje vrste bodočega Rotary Cluba Ljubljana, ki ga ustanavljamo 13. oktobra. Konec leta 1989 se je v decembru in nato v januarju že shajalo okoli 20 članov, kar je potrebna formalnost, če naj se tak klub imenuje Rotary Club International. Rotary Club International je svetovna organizacija, ki vodi gibanje poslovnežev po vsem svetu. Januarja 1990 smo pri tej organizaciji prijaviili 22 članov, ki so bili pripravljeni vstopiti v to organizacijo, vsi so bili iz Ljubljane in okolice.«

(povzeto iz intervjuja z Vladimirjem Ovco,

»Rotary club spet v Ljubljani«, (ic) Dnevnik, 13. oktobra 1990)

Kontaktni klub

»Veseli me in počaščen sem, da sem kot predsednik Rotary kluba iz Vidma danes tu med vami v Ljubljani z namenom uresničitve dogovora o ustanovitvi kontaktnega kluba ... To mednarodno delovanje, kateremu smo se odzvali kot ambasadorji prijateljstva in miru, je pravi odraz rotarijske spodbude k »služenju«. Ta spodbuda predstavlja temelj številnih programov rotarija, ki so se vselej izkazali za dolgoročno pravilno usmeritev in dobrobit širšega družbenega okolja. Predsednik naše mednarodne komisije, Alessandro Morelli, bo v prihodnje vzdrževal stike z vašim klubom in si prizadeval za pozitivno uresničitev predstavljene pobude.

Slovenija bo z letom 2004 stopila v evropske integracije, zato si želimo, da bi bilo današnje srečanje že prvi korak k vzajemnemu sodelovanju med kluboma. Vrednote rotarija izhajajo iz konkretnega sodelovanja v smislu »služenja«, zato se veselimo prihodnjih pobud, ki bodo izhajale iz obeh klubov.«

(iz pozdravnega nagovora predsednika RC Udine (Videm) Francesca Rocca, 17. 12. 2003)

Ciril Smrkolj

Rodil se je 22. septembra 1949 v Šentožboltu pod Trojanskim klancem. Leta 1968 je končal srednjo tehnično šolo in se zaposlil najprej v mengeški Melodiji, nato v Papirnici Količevo. Strokovno se je izpopolnjeval v Braziliji, kjer je delal kot tehnični direktor od leta 1973 do 1981, ko se je vrnil domov, na kmetijo.

V času osamosvojitve Slovenije se je aktivno vključil v proces demokratizacije nove države, še zlasti na področju kmetijstva. Bil je pobudnik, ustanovni član in prvi predsednik Sindikata kmetov Slovenije (SKS). Po njegovi zaslugi je SKS leta 1995 pridobil status pridružene članice evropskega združenja kmetijskih organizacij (COPA).

Kot član Slovenskem ljudske stranke je bil leta 1996 izvoljen v Državni zbor in leto zatem imenovan za ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije. Ministrsko funkcijo je opravljal do novembra 2000. V letih od 2001 do 2003 je deloval kot namestnik direktorja Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter kot svetovalec v kabinetu ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Nato se je zaposlil v svojem podjetju in se aktivno ukvarjal s kmetijstvom.

Leta 2004 je bil izvoljen v svet KGZS; do leta 2008 je bil predsednik Območne enote KGZS Ljubljana; 1. julija 2008 pa je postal predsednik Kmetijsko – gozdarske zbornice Slovenije.

Edini kmet med rotarijci

»Moj pokojni tast Vladimir Ovca je bil rotarijec, prav tako moj prijatelj Janez Hlebanja, oba sta živela v Braziliji, kamor je zaneslo tudi mene. Osem let sem ostal tam. Seznanila ste me z idejami rotarijstva in me kasneje v Ljubljani povabila na iniciativni sestanek za ustanovitev rotary kluba. Bila je zanima skupina, prijetna družba. Kar nekaj nas je med ustanovitelji, ki smo še člani. Zame je bila vključitev v Rotary Club Ljubljana neke vrste sprostitev, predvsem pa mi je nudila užitek v razpravi z ljudmi različnih poklicev.

Ko so me sprejeli, sem bil edini kmet med člani, zdaj pa jih je med slovenskimi rotarijci še nekaj. Z veseljem sem se lotil projektov in pomagal pri zbiranju denarja. Denar smo pridobivali in še

pridobivamo prek sponzorjev. Če si član rotarijskega kluba, ni nujno, da si bogat. Letna članarina ne zahteva tako velikega zneska; bolj pomembno je, koliko časa si vzameš in koliko dela opraviš za druge. Zato smo člani kluba bogati po duši.

Sam sem bil vseskozi naravnán k delu za druge in sem od malih nog skušal komu pomagati. Že v bivši Jugoslaviji sem bil družbeno aktiven, delal sem v krajevni skupnosti in se trudil za dobro ljudi v tej skupnosti, posebno pozornost sem namenjal starejšim in otrokom. Še danes rad pomagam drugim v okolju, v katerem živim. Zato so mi bile ideje rotarijstva blizu tudi potem, ko me je zaneslo v politiko.

Res je, da se rotary ne ukvarja s politiko, a so kljub temu nekateri njegovi člani eminentni politiki. Le za primer, kancler Helmut Kohl je bil rotarijec. Ne morem reči, da je moja politična vloga kaj vplivala na moje delovanje v Rotary Clubu Ljubljana. Edina sprememba je bila ta, da mi je, ko sem postal minister, zaradi delovnih obveznosti zmanjkovalo časa za druženje z rotarijci. Ti so tedaj pokazali precejšnjo toleranco, ki je ena od odlik vsakega rotarijca.

O kakšni privilegiranosti in pristranosti ni govora, čeprav sem bil minister in politično aktiven. Rotarijci ne delamo razlike, ko gre za pomoč, in tudi sam jih nisem delal na osnovi političnega ali kakšnega drugega pripadništva. Nikoli nisem imel in nimam, tudi zdaj ko zasedam funkcijo predsednika Gozdarske skupnosti Slovenije, namena ločevati ljudi na osnovi političnega prepričanja. Nikogar ne vprašamo, kateri stranki pripada, ampak kakšno pomoč potrebuje. Imamo 110. 000 članov, med njimi so močne skupine starejših, ki potrebujejo pomoč. Komuniciramo z njimi in usmerjamo pomoč tja, kjer je potrebna.

V Rotary Clubu Ljubljana, kjer gre za širšo skupino razgledanih razmišljajočih ljudi, sem večkrat predstavil poglede in težave kmečkih stanov, kar je imelo pozitiven vpliv. Ko smo leta 1993 organizirali vseslovenski protest kmetov – bil sem eden od organizatorjev – sem članom kluba pojasnil vzroke. Klub je bil in je odprt za razpravo o aktualnih problemih. Ni pa naš klub sprožil konkretne akcije v pomoč kmetom, ker se je opredelil za pomoč drugim skupinam, za štipendiranje mladih in druge akcije. Marsikatero akcijo v korist kmetov sem izpeljal sam.

Kmetje so v naši družbi obravnavani kot drugorazredna skupina ljudi. Na kmeta vsi gledajo skozi število traktorjev, ki jih ima, in ne vidijo trdega dela, ki ga vlaga v preživetje, niti trdnosti kmečkih družin, ki zdržijo skupaj več generacij, živeč pod isto streho. Kmečka gospodarstva so lahko marsikomu zgled.

Vsako leto se s traktorjem ponesreči kakih 30 kmetov. Družine ostanejo brez gospodarja in so močno prizadete. Premalo je pomoči za te skupine. Še toliko več pomoči so kmetje potrebni ob ujmah, vendar stvari niso sistemsko urejene. Na srečo je v Sloveniji še veliko dobrih ljudi, sosedje priskočijo na pomoč, pomoč prihaja tudi od drugod. Solidarnost je že velikokrat zmagala.

Ni prav, da ljudje mislijo, da je rotary humanitarna organizacija. Rotarijstvo ima mnoge dejavnosti. Če bi se ozrl na leta, ki so prešla, bi nabral veliko lepih spominov na rotarijstvo. Tudi stiki z rotarijci pustijo prijetne občutke, da si koristen, da si cenjen, kar v politiki nisem in ne bom doživel.«

Rodil se je 27. marca 1967 v Feldkirchu v Avstriji. Otroštvo je preživel v Mariboru, kjer živi še danes. Kot šolar je bil aktiven v taborniški organizaciji in Zvezi mladih združnikov, učil se je tudi igranja harmonike in tujih jezikov. Na Srednji kadetski šoli za miličnike v Tacnu je maturiral leta 1986. Med šolanjem je napredoval od komandirja voda do pomočnika komandirja čete, dobil je tudi več pohval za prizadevnost in posebne uspehe.

Službovanje v milici je prekinil prostovoljno leta 1989, da bi nadaljeval študij političnih ved – mednarodni odnosi, kar je prekinila vojna za samostojnost Slovenije. Aktivno je sodeloval v različnih dejavnostih, potrebnih za uspešno in čim manj bolečo osamosvojitve države. V bojih na Štrihovcu in Šentilju in osamosvojitveno vojno si je prislužil značko »Obranili domovino« in status vojnega veterana.

Njegove organizacijske sposobnosti so se izkazale že v njegovi mladosti in kasneje. Izpeljal je nekaj prvih in takrat največjih tujih vlaganj v Sloveniji, nakupov nepremičnin in organiziranj trgovske dejavnosti. Uspešen je bil tudi pri projektih, pri katerih je sodeloval s slovensko katoliško cerkvijo (banka, investicijska družba, privatizacija ...), in pri organiziranju neprofitnih dejavnosti.

Organiziral in promoviral je prvi Klub podjetnikov, ki je sčasoma prerasel v Organizacijo delodajalcev Slovenije, kjer je deset let opravljal funkcijo generalnega sekretarja in bil večkrat imenovan v slovenske delegacije za ILO in EU. Tako je dodobra spoznal mednarodno politično prizorišče in bil deležen neprestanega usposabljanja in izobraževanja s področja socialnega dialoga. Sodeloval je tudi v nekaterih v raziskovalnih nalogah in projektih in dobil za svoje dosežke več priznanj in plaket.

Kot organizacijski menedžer je sodeloval pri izpeljavi joint venture s Kastner & Ohler iz Avstrije in z IMO Markt iz Avstrije – v obeh primerih je šlo za večja vlaganja znanih avstrijskih trgovskih podjetij. Sodeloval je pri ustanovitvi Krekove banke in Krekove družbe za upravljanje investicijskih skladov ter Krekove družbe za financiranje. Bil je pobudnik ustanovitve Slomškovega štipendijskega sklada, ki je prerasel v Slomškovo ustanovo. Bil je tudi eden od organizatorjev in ustanoviteljev Rotary Cluba Ljubljana.

Leta 1993 je kupil objekt v mariborskem starem mestnem jedru. Daje ga na razpolago različnim športnim društvom, sam pa se skupaj z 11-letnim sinom aktivno ukvarja z ju-jitsom. Poročen je z ženo Tamaro, diplomirano novinarko, zaposleno na nacionalnem radiu.

Leta 1995 je uredil svojo prvo malo pivovarno. Opravil je vsa potrebna usposabljanja in pridobil certifikate za pivovarja in kuharja (kar je dokaz, da mu nič ni odveč in se je vedno pripravljen učiti). Prodal jo je in leta 1998 kupil drugo pivovarno in čolnarno Elektrokovine. Slednjo je moral zaradi uničujočega požara pred tremi leti prodati.

V zadnjem času se je izkazal pri trgovanju z lesom in posredno pomagal nekaterim proizvajalcem v Makedoniji, Srbiji, Bolgariji, Ukrajini in Rusiji pri prilagoditvi proizvodnje in prodaji njihovih polizdelkov. Pri vsem, kar počne, sledi motu: vztrajnost, pogum, potrpežljivost.

»Zame se je zgodba o rotary klubu začela v Ljubljani leta 1988, ko sem organiziral Klub podjetnikov, v katerega so se vključili mladi s fakultete in tisti, ki jih je vleklo v podjetništvo. To je bil čas, ko so se porajale podjetniške ideje in ustanavljala napol privatna podjetja, ki so delovala še po starem zakonu. Tako je Klub podjetnikov mašil praznino in odpiral vrata za delovanje. Kaj kmalu je imel več kot 200 članov. Srečevali smo se dvakrat na mesec in prirejali predavanja, pevske nastope, večerje. Srečanja smo prirejali v vili Podrožnik. Takratna oblast je bila Klubu podjetnikov naklonjena.

Bil sem mlad, zagnan, podjeten, idealen za povezovanje, kar je prišlo prav tistim, ki niso bili tako komunikativni. Mnogi so bili zaprti v svoje strokovne kroge, razen partije pa drugih institucij za delovanje ni bilo. Nekaterim družba v PEN klubu ni ustrezala, golf klubov še ni bilo toliko kot danes. Iskali so družbe v okolju, v katerem so živeli, in nove povezave. Moja naloga je bila doseči, da se ne bi srečevali ves čas le s tistimi, s katerimi delajo. Bil sem sprejemljiv za vse, zaupnik v smislu, da ne bom počel neumnosti. Sledil sem interesu prijateljev in nisem razmišljal o neposrednih koristih.

Rotary Club Ljubljana je predstavljal nadgradnjo Kluba podjetnikov. Ustanovitelji smo bili prepričani, da Slovenija kot prebujajoča se država potrebuje takšen klub tudi za mednarodno uveljavljanje. Tu in tam sem moral koga »potipati«, ali hoče sodelovati. To sem uspešno počel dve ali tri leta. Šlo je za to, da pritegneš nekoga, ki je dosegel nekaj izjemnega na svojem področju, in ga vključiš v klub. Elitizem ni bil v ospredju, ni bilo mišljeno, da bi privabili ljudi, ki so elita, ampak ljudi različnih profilov, ki te bogate, odpirajo nove horizonte, kakršnih sam ne moreš doseči.

Imel sem stike v Avstriji in se seznanil z literaturo o rotarijstvu. Ideje rotarijstva so se mi zdele sprejemljive, rotarijska pravila pa povsem nesprijemljiva za naše razmere, saj določajo sestajanje ob določenem dnevu in uri ter v veliki meri celo predpisujejo dnevni red. Strogi pogoji so terjali pogosto prisotnost, kar se mi je zdelo hudo vprašljivo v Sloveniji.

To je bil čas, ko smo se samoomejevali in samocenzurirali. Nekateri so prišli na sestanek enkrat, dvakrat, potem ne več, ker niso videli koristi ali pa so si vse skupaj drugače predstavljali. Med tistimi, ki so prišli, je bil tudi Dimitrij Rupel, a se je kmalu umaknil. Fluktuacija je bila velika. Težko je bilo spraviti skupaj 20 ljudi, ki bi sprejeli rotarijska pravila.

Morali smo upoštevati mednarodna pravila, kar je bilo najtežje. Vse smo hoteli narediti bolj po balkansko. Iskali smo svoje različice, hoteli imeti sestanke na štirinajst dni itd., dokler ni postalo jasno, da tako ne gre. Ali spoštuješ pravila ali ne! Porodni krči so trajali dve leti, da smo prav začeli.

Bil sem najmlajši v skupini in sploh najmlajši med rotarijci v Evropi, ko je nastal Rotary Club Ljubljana. Ideja o humanitarnem delu v njem je bila prisotna, možnosti pa omejene. Vsem je bilo jasno, da rotary ni sam sebi namen, imeti mora socialno funkcijo. Kaj hitro so nastali programi pomoči, četudi sprva niso predstavljali motivacije za sestajanje. Šlo je za zavest, da sodijo zraven druženja, izmenjave izkušenj, idej, vsega tega, kar bo Slovenija potrebovala, ko se osamosvoji. Če bodo njeni najboljši možje povezani, bodo rezultati boljši, prav tako se bo ta družbena elita lažje povezovala z drugimi po svetu. Kako nebogljeni smo bili glede tega, je pokazal prvi rotarijski ples. Nekateri člani in njihove partnerke niso imeli niti primernih oblek, pa tudi lekcije o obnašanju smo bili potrebni, zato nam je o tem govorila Ana Knežević na enem od prvih predavanj v Rotary Clubu Ljubljana.

Pomagal sem tudi pri ustanovitvi mariborskega rotary kluba. S smrtjo Leona Štuklja, ki je bil zame izjemna osebnost in sva se zblížala v zadnjih letih njegovega življenja, sem prenehal delovati v rotary klubu.«

Vsi predsedniki in zakladniki

Od ustanovitve Rotary Cluba Ljubljana do sredine leta 2010 se je zvrstilo 20 predsednikov:

leta 1990/1991	Franc Jamšek
leta 1991/1992	Anton Glavan
leta 1992/1993	Peter Breznik
leta 1993/1994	Marjan Cerar
leta 1994/1995	Tomaž Bole
leta 1995/1996	Fedor Pečak
leta 1996/1997	Baldomir Zajc
leta 1997/1998	Jaka Pucihar
leta 1998/1999	Anton Papež
leta 1999/2000	Zlatko Šetinc
leta 2000/2001	Karl Kuzman
leta 2001/2002	Ljubo Marion
leta 2002/2003	Aljoša Domijan
leta 2003/2004	Anton Gradišek
leta 2004/2005	Janez Rogelj
leta 2005/2006	Boris Grosman
leta 2006/2007	Filip Remškar
leta 2007/2008	Jani Bavčer
leta 2008/2009	Aleš Jenčič
leta 2009/2010	Vladimir Pezdirc

K temu je treba dodati še seznam zakladnikov, ki jih je bilo manj. Prvi je nalogo zakladnika prevzel Bojan Preis (1991/1992) in za njim Franc Hočevar, ki jo je opravljal najdlje (1992–2005), nato Živko Bergant (2005/2006) in spet Franc Hočevar (2007–).

Rotary Club Ljubljana prireja srečanja ob sredah ob 19.30 v Grand hotelu Union, Miklošičeva cesta 1, v Ljubljani. Njegov poštni naslov je: Rotary Club Ljubljana, Miklošičeva 1, 1000 Ljubljana. E-pošta: info@rotary-klub-lj.si; spletna stran: www.rotary-klub-lj.si.

Priznanje Paul Harris Fellow

Deset let po smrti Paula Harrisa, leta 1957, so v spomin nanj začeli podeljevati priznanje Paul Harris Fellow. Namenjeno je najbolj zaslužnim rotarijcem po svetu. Med Slovenci, ki so prejeli ta naziv, jih je nekaj iz Rotary Cluba Ljubljana. Ti so: Jani Bavčer, Tomaž Bole, Peter Breznik, Marjan Cerar, Anton Glavan, Franc Hočevar, Franc Jamšek, Karl Kuzman, Ljubo Marion, Anton Papež, Fedor Pečak, Jaka Pucihar, Zlatko Šetinc in Baldomir Zajc.

Metamorfoze znaka

Ponovno oživljeni Rotary Club Ljubljana se je najprej odločil za znak, ki ga je oblikoval Peter Amalietti. Tedaj je bila na klubski zastavi še oznaka Jugoslavija. Druga varianta znaka je izhajala iz prve, tretjo pa je zasnoval oblikovalec Jani Bavčer, prav tako zastavo. Oboje je še v uporabi. Značka, ki jo uporabljajo člani RC Ljubljana, je internacionalna.

